ನೇಸರು

ತಿಂಗಳೋಲೆ

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ

NESARU TINGALOLE Vol XV - 5-6 ಮೇ - ಜೂನ್ 1997

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

(ಹರಿ) ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ	● ರಮಾಕೃಷ್ಣ	3
ಅಸಾಧಾರಣ ಮೇಧಾಶಕ್ತಿ - ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಮಾನುಜನ್	● ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ	6
ಕರ್ನಾಟಕದ ಆದರ್ಶನಾರಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ	*(ಆಧಾರ)*	9
Strange Coincidences	*(Compiled)*	10
ಸಂಮೋಹಿನಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ - 16	● ಡಾ। ಉಷಾರಾವ್	12
ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತ		14

The Mysore Association, Mumbai
393, Bhaudaji Road, Matunga, Mumbai-400 019.
Tel.: 402 46 47 ● Grams: "KARUNADU"

ಗಣಪತಿಯ ಮೂರನೆ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ

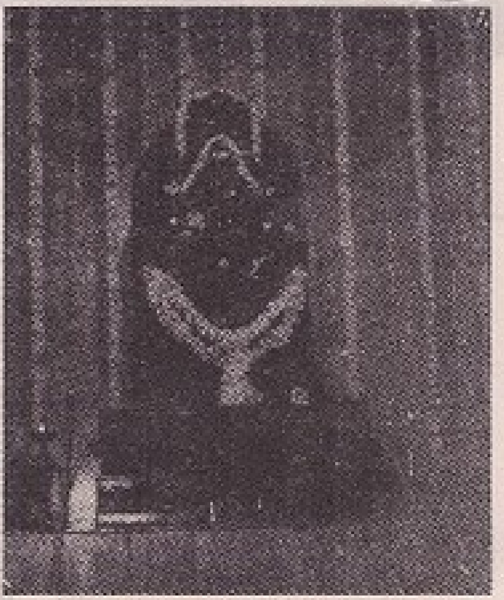

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಯೋಗವಿದ್ಯಾ ಗಣಪತಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆಯಿತಷ್ಟೆ. ತಾ. 9-5-97 ಅಕ್ಷತೃತೀಯದ ದಿನ ಮೂರನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿರುವ ವಿನಾಯಕನ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ಆ ದಿನ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು.

ಮೇ 9ರ ಶುಕ್ರವಾರ ಸಂಜೆ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ಗಣಪತಿಯ ಹೋಮ, ನವಗ್ರಹ ಪೂಜೆ, ವಿನಾಯಕನಿಗೆ ಪಂಚಾಮೃತದ ಅಭಿಷೇಕಗಳು ನಡೆದು ಋತ್ವಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ವೇದ ಘೋಷದೊಂದಿಗೆ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿಯಾಯಿತು. ಹೋಮಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ M.A.N. ಪ್ರಸಾದ್ ಮತ್ತು ಭಾರತಿ ಪ್ರಸಾದ್ ನಿಂತು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಮಹಾಮಂಗಳಾರತಿಯ ನಂತರ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗಣೇಶನ ಪ್ರಸಾದವಾಗಿ ಹಬ್ಬದೂಟವಿತ್ತು ಊಟದೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಕ್ತಾಯ.

— ರಮಾಕೃಷ್ಣ

ಅಭಿನಂದನೆ !

ಈ ಬಾರಿಯ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ H.S.C. (Mumbai Board) ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಚಿ॥ H. L. ಪ್ರಕಾಶ್ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿದ್ದು P.C.M.ನಲ್ಲಿ 279ಅಂಕ (93%)ಗಳಿಂದ ಉತ್ತೀರ್ಣ ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು 'ನೇಸರು' ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತದೆ ! ಚಿ॥ ಪ್ರಕಾಶ್ ನಮ್ಮ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್‌ನ ಅಜೀವ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ H.R.L. ವೆಂಕಟೇಶ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜ ವೆಂಕಟೇಶ್‌ರವರ ಪುತ್ರ.

ಅಭಿನಂದನೆ

ಬಿ.ಎ. ಸನದಿ ಅವರಿಗೆ ಭೂಸನೂರಮಠ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಮುಂಬಯಿ ಹಿರಿಯ ಕನ್ನಡ ಕವಿ ಬಿ. ಎ. ಸನದಿಯವರ ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ ಸಂಪುಟ 'ಸೂರ್ಯಪಾನ'ಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಧಾರವಾಡದ ಪ್ರಾ. ಸಂ. ಭೂಸನೂರಮಠ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಈ ಸಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಅ.ಭಾ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಾಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನವೀರಕಣವಿ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ವಿಶೇಷ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕುವೆಂಪು ವಿ. ವಿ. ಮಾಜಿ ಕುಲಪತಿ ಡಾ. ಎಂ. ಆರ್. ಗಜೇಂದ್ರಗಡ ಅವರ ಹಸ್ತದಿಂದ ಸನದಿಯವರಿಗೆ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳ ನಗದು ಬಹುಮಾನದೊಡನೆ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಭೂಸನೂರು ಮಠ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಈವರೆಗೆ ವಿಮರ್ಶಾಕೃತಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾಬಂದಿದ್ದು ಇದೇ ಮೊದಲಸಲ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಐವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಸನದಿಯವರು ಬೆಳಗಾವಿಯ ಲಿಂಗರಾಜ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪ್ರಾ. ಭೂಸನೂರಮಠ ಅವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ಸ್ಮರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಗೌರವಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದ ಅನತಿಕಾಲದಲ್ಲೇ ಪ್ರಾ. ಭೂಸನೂರುಮಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ಸನದಿಯವರನ್ನು ಧಾರವಾಡದ ಅತ್ಯಂತ ಹಿರಿಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯೆನಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದ ಗೌರವ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲೊಬ್ಬರೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ದಿ. 30ರಂದು ಧಾರವಾಡದ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಗೌರವ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲೊಬ್ಬರೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದು ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ದಿ. 30ರಂದು ಧಾರವಾಡದ ವಿದ್ಯಾವರ್ಧಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಿ. ಪಾಟೀಲ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ ಸಮಾರಂಭವನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ಬಿ. ಎ. ಸನದಿ ಅವರಿಗೆ 'ನೇಸರು'ವಿನ ಹಾರ್ದಿಕ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

MATRIMONIAL

Matrimonial alliance invited for a fair, Slim, Kannada smartha girl of 26 years 5'-4", Koushika Gotra, Jyestha Nakshtra, III phase, B.Com. working as an officer in reputed Pvt. Organisation. Please write to Box No. 132.

***

Alliance for smarth Brahmin girl, slim, 21 years, 5'-2½" Uttarsahd, Harithsa Gotra, family background stationed at Bombay or near by, contact phone: 711-432384 or write to Box No. 142.

ತಿದ್ದುಪಡಿ

'ನೇಸರು' ಫೆಬ್ರವರಿ 1997ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ "ನಾನು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್" ನನ್ನ ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ 8ಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ 2ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 1944ನೇ ಇಸವಿ 6ನೇ ತಾರೀಖು ಇರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ 1944ನೇ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್ 6ನೇ ತಾರೀಖು ಎಂದು ಓದಿಕೊಳ್ಳಿ.

— ಸಿ. ಕೆ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ ರಾವ್.

(ಹರಿ) ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ

● ರಮಾಕೃಷ್ಣ

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಸರ ಪೀಳಿಗೆಯನ್ನು 9ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಚಲಾನಂದದಾಸರು : ಅಚಲಾನಂದ ದಾಸರು ಹೈಗಣಪುರದವರಾಗಿದ್ದು ನೃಸಿಂಹ ಉಪಾಸಕ ರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರನ್ನು ಆದ್ಯರ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ (ಮೊದಲಿಗರು)ಇವರು ತಮ್ಮ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವವನ್ನು ಒಂದು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಭಗವನ್ನಾಮ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಅದೃಷ್ಯರಾಗಿ ಶಿವಗಣಂಗಳು ಹೊತ್ತು ತರುತ್ತಿದ್ದುವಂತೆ. ಜನಕ್ಕೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ತೇಲಿ ಇವರ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂದು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಕಂಡ ಜನ ಇವರನ್ನು ಮಹಾಮಹಿಮರೆಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಇವರು ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಜನ ಮಗ ಸರ್ಪದಂಶ್ಯದಿಂದ ಮೃತನಾತ ನಾದವನನ್ನು ಬದುಕಿಸಿದರಂತೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ರಾಜನಿಂದ 12ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಆಗ ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ರಟ್ಟರು (ರಾಷ್ಟ್ರ ಕೂಟರು) ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ. ಇವರ ಹಿಂದೆ 96ಕುಟುಂಬದವರು ಶಿಷ್ಯರಾಗಿ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅಗ್ರಹಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು (ರಟ್ಟರು)ಈ ಅಗ್ರಹಾರಕ್ಕೆ ನೃಸಿಂಹ ಪುರನೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರು. ಈ ವಂಶಜರಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಮುದ್ದು ವಿಠಲ, ಗೋಪಿನಾಥ, ಹರಿದಾಸ, ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ದಾಸರೆಂಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಹರಿದಾಸರಾದರು.

ಈ ವಂಶಜರು ಇಂದಿಗೂ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ತುರುವೇಕೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಅದ್ವೈತಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಸ್ಮಾರ್ತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಹರಿದಾಸ ಪೀಳಿಗೆ ಯವರೆಂದು ಗೋಪೀ ಚಂದನ, ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದೇವತಾ ಪೂಜೆ ಇಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲಾ ಸರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅಚಲಾನಂದದಾಸರ ಕರಾರ್ಚಿತವಾದ ವಿಠಲ ನೃಸಿಂಹಾದಿ ದಾಸರ ದೇವತಾ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನೂ ಅನೇಕಾನೇಕ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಗಳನ್ನೂ ವೈಭವನಾಗಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚೆಯ ಕೊಳಲ ಗೋಪಾಲನೂ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕಾನೇಕ ವಿಗ್ರಹ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಈ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ನೂರೊಂದು ದೇವರ ಹಟ್ಟಿ ಎಂದೂ, ಈ ದೇವಾಲಯದ (ದೇವಾಲಯಕ್ಕಿಂತ ಮನೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಸರಿ) ಬೀದಿಗೆ ನೂರೊಂದು ದೇವರ ಬೀದಿ ಎಂದೂ, ಈ ಮನೆತನದವರನ್ನು ನೂರೊಂದು ದೇವರ ಮನೆತನದವರೆಂದು ಇಂದಿಗೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಅಚಲಾನಂದ ವಿಟ್ಠಲನೆಂಬ ಅಂಕಿತದಿಂದ ಇವರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನರಹರಿತೀರ್ಥರು : ಇವರು ಒರಿಸ್ಸಾದವರು ಗಜಪತಿರಾಜನಾಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆತನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಫ್ತರರಾಗಿದ್ದವರು. ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಬದರಿಗೆ ಹೋಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒರಿಸ್ಸಾದಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದಾಗ ಇವರ ದ್ವೈತಮತದ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ ಇವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿ ಸನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಇವರು ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಂಡಿತರು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಇವರು ಗಜಪತಿ ರಾಜನ ಮರಣಾನಂತರ ಆತನ ಮಗ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕನಾಗುವವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅವನು ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕನಾದಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆತನಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂಲರಾಮ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಪಡೆದು ಉಡುಪಿಗೆ ಬಂದರು. ಇವರು ಭಾಗವತ ಧರ್ಮದ ಕೀರ್ತನ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರವಿತ್ತು ದೇವರ ನಾಮಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು. `ಎಂತು ಮರುಳಾದೆ' ಮತ್ತು `ಹರಿಯೇ ಇದು ಸರಿಯೆ"ಎಂಬ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾದವು. ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ರಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಕಿದವರೆಂದು ಇವರಿಗೆ ಹರಿದಾಸ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವಿದೆ.

ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು :

ಹರಿದಾಸ ಪೀಳಿಗೆಯನ್ನು ಕಥನ ಮಾಡಲು ಹೊರಟರೆ ಮೊದಲು ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಗವತ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೂ, ಕೀರ್ತನ ಪದ್ಧತಿಗೂ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಕರ್ತರಾದ್ದರಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೀರ್ತನಕಾರರು ಭಜನೆ ಮಾಡಲಿ, ಕೀರ್ತನ ಮಾಡಲಿ ಮೊದಲು ಶ್ರೀ ಪಾದ ರಾಯರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತಾರೆ.

"ನಮಃ ಶ್ರೀ ಪಾದರಾಜಾಯ । ನಮಸ್ತೇ ವ್ಯಾಸಯೋಗಿನೇ ।

ನಮಃ ಪುರಂದರಾರ್ಯಾಯ । ವಿಜಯ ರಾಜಾಯತೇ ನಮಃ ।

ಇಲ್ಲಿ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿಭಾರ ಹಾಕಿದ ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು ಮೊದಲು, ನಂತರ ದಾಸ ಕೂಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳಸಿದ ವ್ಯಾಸರಾಯರು, ಅನಂತರ ಹರಿದಾಸರ ಆಧ್ವರ್ಯರು (ಪ್ರಮುಖರು) ಪುರಂದರದಾಸರು. ನಂತರ ಪುರಂದರದಾಸರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ದಾಸ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸೇವೆ

FOR ALL YOUR DOMESTIC AND INTERNATIONAL TRAVEL ARRANGEMENTS

CONTACT

AUGUST TRAVEL SERVICE

Agents For
INDIAN AIR LINES,
EAST WEST,
MODI LUFT &
JET AIRLINES

REGD. OFFICE:
3/15 ASHIANA, SECTOR 17,
VASHI, NEW BOMBAY.
PHONE: 768 25 91 * 768 25 58
767 09 02
GRAMS: AUGTRASERV
ALSO AT:
2/16, KABBUR HOUSE,
SION (E), BOMBAY-400 022.
PHONE: 407 29 84 * 409 35 73
* 407 77 50

ಸಲ್ಲಿಸಿದ ವಿಜಯದಾಸರು ದಾಸ ಕೂಟದವರಿಗೆ ವಂದ್ಯರು.

ಶ್ರೀ ಪಾದರಾಯರು ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿಯ ಚೆನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಬ್ಬೂರೆಂಬ ಗ್ರಾಮದವರು. ಇವರ ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ಶೇಷಗಿರಿ ಆಚಾರ್ಯ. ತಾಯಿ ಗಿರಿಯಮ್ಮ. ಈ ಬಡದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ. ಅಬ್ಬೂರಿನ ಬಳಿ ಇದ್ದ ಹುಲಿಗುಡ್ಡದ ಮಠದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ತೀರ್ಥರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದ. ಸ್ವರ್ಣವರ್ಣ ತೀರ್ಥರಿಗೆ ಬಾಲಕ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣನ ಭೇಟಿ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆತನ ಚುರುಕು ಬುದ್ಧಿ ಆಕರ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸ್ವರ್ಣವರ್ಣ ತೀರ್ಥರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅವನ ತಂದೆ, ತಾಯಿಗಳನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಉಪನಯನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಏರ್ಪಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಬಾಲಕ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಶ್ರೀ ಪಾದರಾಜನಾಮದಿಂದ ಸ್ವರ್ಣವರ್ಣರಿಂದ ಸನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮ ಗುರುಗಳಾದ ಸ್ವರ್ಣವರ್ಣರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅವಕಾಶ ಇವರದಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ರಂಗವು ರಾಮಾನುಜ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ವೈಷ್ಣವರಿಗೆ ಭೂವೈಕುಂಠ. ಆಳ್ವಾರರ ಪಾಶುರಗಳ ಸಂಕಲನ ನಡೆದದ್ದು ಶ್ರೀ ರಂಗದಲ್ಲೇ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆದದ್ದೂ ಶ್ರೀ ರಂಗದಲ್ಲೇ ಶ್ರೀ ರಂಗದ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಕುಲೋತ್ತುಂಗ ಚೋಳನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಸ್ತಾಬ್ದ 1117ರಷ್ಟು ಹಿಂದೆಯೇ ತಮಿಳು ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ವೇದಮಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಮನಾಗಿ ಹಾಡುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದ್ದಿತು. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿ, ರಾಮಾನುಜ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸಂತರಾದ ವೇದಾಂತ ದೇಶಿಕರು 1360ರ ಅಂಶ ಸುಮಾರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತಂದರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಪಾದರಾಯರು ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮ ಗುರುಗಳಾದ ಸ್ವರ್ಣವರ್ಣ ತೀರ್ಥರೊಂದಿಗೆ ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಕೆ ಬರುವ ಮುಂಚೆಯೇ ತಮಿಳು ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಮಾನುಜರ ಶಿಷ್ಯರಾದ 'ತಿರುಕ್ಕುರು ಕೈಪಿರಾನ್ ಪಿಳ್ಳೈ' ಮತ್ತು 'ನಂಜೀಯಾರ್ (ವೇದಾಂತಿ ಜೀಯರ್) ಪೆರಿಯ ಅಚ್ಚಾನ್ ಪಿಳ್ಳೈ ! 'ಪರಕ್ಕಾ ತಿರುವೀಥಿ ಪಿಳ್ಳೈ' ಮೊದಲಾದವರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ರಚಿಸಿ (1220ರಿಂದ 360ರ ವರೆಗೆ) ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು ತಮಿಳು ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸವಿಯನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಪ್ರಭಾವವಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀ ಪಾದರಾಯರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಶ್ರೀ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಪದ್ಧತಿ ಮೊದಲಾಯಿತು. ಇದು (ಇಯರ್) ಮತ್ತು (ಇಳ್ಳೈ) ಎಂಬ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಭೇದವನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು. ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ 'ಅಯಲ್' ಎಂದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಧಾನವಾದ ವೈದೀಕ ವಾಙ್ಮಯದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಪಾಠ ಕ್ರಮ; ವೇದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳುವಂತೆ; ಉಚ್ಚಾರಣೆಯ ಕಡೆ ಗಮನವಿರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ತಮಿಳು ಪದಗಳನ್ನು ಪಠಿಸುವುದು. ಇದು 'ಇಯಲ್, ಸೇವೈ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ದೇವರ ಉತ್ಸವ ಗುಡಿಯಿಂದ ಬಿಜಯ ಮಾಡುವಾಗ ಹಲವು ಪಾಠಕರು ಸಾಲಾಗಿನಿಂತು ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಓದಿದು ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಾ ಉತ್ಸವದ ಜೊತೆ ನಡೆದು ಹೋಗುವರು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಪಾಠಕ್ರಮವಿರುವುದರಿಂದ ಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವರು. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಕಾರ 'ಇಳ್ಳೈ' ಸಂಗೀತ ಪ್ರಕಾರವಾದುದು ತಮಿಳು ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ರಾಗತಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುವರು. ಸಂಗೀತದ ವಾದ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸುವರು. ಇಲ್ಲಿ ರಾಗ ವಿಸ್ತಾರ, ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವುಂಟು. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹಾಡುವವರು ಅಭಿನಯ ಮಾಡುವುದೂ ಉಂಟು. ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿರಬೇಕು. ಅವರ 'ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹಪ್ರಾದುರ್ಭಾವ ದಂಡಕ' ಎನ್ನುವ ರಚನೆ ಪಾಠಪ್ರಧಾನವಾದ 'ಇಯಲ್', ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಉಳಿದ ಪದಗಳು, ಸುಳಾದಿಗಳು ಗೇಯ ರೂಪಕವಾದ 'ಇಳ್ಳೈ' ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರುವುವು.

ಶ್ರೀರಂಗದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದಲೇ ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು ತಮ್ಮ ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಕಿತವನ್ನು 'ರಂಗವಿಠಲ'ನೆಂದು ಗ್ರಹಿಸಿರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥನ ವರ್ಣನೆಯಾದ 'ಶ್ರೀ ರಂಗವಿಠ'ಲನ ಮುಕುಟಕ್ಕೆ ಶರಣು' ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಸ್ವರ್ಣವರ್ಣರು ಕಾಲವಾದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು ಮುಳುಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಮಠವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ವೇಳೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಜೈನ ಸಾಹಿತಿಗಳೂ, ವೀರಶೈವರ ವಚನ ಸಾಹಿತಿಗಳೂ, ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ವೈದೀಕ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸ್ತರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಂಸ್ಕೃತವೇ ಪ್ರಧಾನ ಭಾಷೆಯಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಅತಿರೇಕ ಎಷ್ಟಿತ್ತೆಂದರೆ ಸ್ನಾನಾನಂತರ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದೂ ಸಹ ಮೈಲಿಗೆ ಎಂಬಷ್ಟು ಅತಿರೇಕವಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು ಶ್ರೀ ರಂಗದಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗೆ ನಿರ್ವಾಣಭಾಷೆಯಷ್ಟೇ ಮಾನ್ಯತೆ ದೊರಕಿದ್ದು ಕಂಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಪ್ರಬಂಧಗಳಿಗೆ ದ್ರಾವಿಡವೇದವೆಂಬ ಪೂಜ್ಯ ನಾಮಕರಣವಾಗಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರು ಹಾಗೂ ತಮಿಳರ ಸ್ವಭಾಷಾ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ತಮಿಳು ಗ್ರಂಥಗಳು ವಿಪುಲವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೂ ತಮಿಳು ಪ್ರಬಂಧಗಳಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೂ ಇದ್ದರೆ ಭಾಗವತ ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ಮನಗಂಡರು. ಇದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಉದ್ಧಾರವೂ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ತಾವೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ದೇವರ ನಾಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಭಾಗವತರ ತಂಡವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ವೈದಿಕ ಪಂಡಿತರಿಂದ ವೇದಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಿಸುವಂತೆಯೇ, ಭಾಗವತರ ಮುಖದಿಂದ ಕನ್ನಡದ ದೇವರ ನಾಮಗಳನ್ನು ಹಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೂಜಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಮಠದಲ್ಲಿ ! ಕನ್ನಡದ ದೇವರನಾಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದನ್ನು ಹಾಡಿಸುವುದೇನು ಕಡಿಮೆ ಸಾಹಸದ ಕೆಲಸವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರಂತಹ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧೀಶರೂ ಪಂಡಿತೋತ್ತಮರೂ ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಜನಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಏನೆಂದು ಭಾವಿಸಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ? ಎಷ್ಟು ವಿರೋಧಗಳು ಹುಟ್ಟಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು ಪೂಜಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಡುಗಳೆಂದರೆ ತಾವೇ ರಚಿಸಿದ 'ಭ್ರಮರಗೀತಾ' 'ವೇಣುಗೀತಾ', 'ಗೋಪೀ ಗೀತಗಳು' ಈ ಹಾಡುಗಳಾದರೋ ಭಗವಂತನ ಲೀಲೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಎಂತಹ ನಾಸ್ತಿಕರನ್ನೂ ಆಸ್ತಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲಂತಹ; ಆ ಬಾಲ ವೃದ್ಧರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತಹ ಸರಳ ಕನ್ನಡದ ರಚನೆಗಳು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಶ್ರೀ ಪಾದರಾಯರೇ ಭಗವಂತನೆದುರಿಗೆ ಕೀರ್ತನ ಸೇವೆಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾದ ಕಂಠದಿಂದಲೂ ಭಕ್ತಿ ಭಾವದಿಂದಲೂ ತನ್ಮಯರಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಾ ನರ್ತನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಲು ಹಾಗೂ ಕೇಳಲೆಂದು ಜನ ದೂರ ದೂರದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದೂ ಉಂಟು. ಅರಸು ಸಾಳ್ವ (ಸಳುವ)ನರಸಿಂಹ ಚಂದ್ರಗಿರಿಯರಸನಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿರುಪತಿಯ ಅರ್ಚಕವರ್ಗದವರ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ಸಹಿಸದೆ ಇವರ ಕಗ್ಗೊಲೆ ನಡೆಸಿದರು. ಈ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಪಾತಕವನ್ನು ಈತನಿಗೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ಸಿಂಹಾಸನಾರೋಹಣವನ್ನು ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು ಮಾಡಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. (ಕರ್ನಾಟಕ ಭಕ್ತ ವಿಜಯ) ಶ್ರೀ ಪಾದರಾಯರಿಂದ ಕನ್ನಡ ವಾಙ್ಮಯಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ಕೊಡುಗೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಇವರಿಂದಲೇ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯ್ತು. ನೂರಾರು ದೇವರ ನಾಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಹೆಂಗಸರು, ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯರು ಇದನ್ನು ಹಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ದೇವರ ನಾಮಗಳು ಸೇಲಂ, ಕೊಯಮತ್ತೂರು, ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿವೆ.

ಇವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಾವುಕರು, ಭಕ್ತರು, ಕವಿಗಳು ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರು, ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿನ ವೃತ್ತನಾಮ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತನಾಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು. ರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ನಡೆಸುವ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬರುವಂತಹ ಹಲವಾರು ವೃತ್ತನಾಮಗಳನ್ನು ಇವರೇ ರಚಿಸಿರುವರು. ಸುಳಾದಿಗಳ ಬಾಹುಳ್ಯವೂ ಇವರದೇ 133ಸುಳಾದಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರಂತೆ. 3ಉಗಾಭೋಗಗಳೂ ಇವೆ, ಇವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗೋಪಿಗೀತಾ, ಭ್ರಮರ ಗೀತಾ, ರುಕ್ಮಿಣೀ ಸತ್ಯಭಾಮವಿಲಾಸ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹಪ್ರಾದುರ್ಭಾವ ದಂಡಕ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ವಾಗ್ವಜ್ರವೆಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರ ಭೃಂಗಗೀತ ರಾಗ-ಮುಖಾರಿ
ತಾಳ -ಅಟ್ಟತಾಳ

ಭೃಂಗ ನಿನ್ನಟ್ಟಿ ಬಂದನೇ |
ಭೃಂಗ ನಿನ್ನಟ್ಟಿ ಬಂದನೇ ಶ್ರೀ | ರಂಗ ಮಧುರೆಲಿ ನಿಂದು |
ಅಂಗಜ ಉಬ್ಬುಕಪೋಲಗೋ ||ಪ||
ಅಂಗಳ ತಡೆಯನಿಕ್ಕಿ |ಅಂಗನೇ ರಂಜೋ ಹುಳ್ಳೆ ವ್ಯ|
ಗಂಗಳನೆ
ಗುರಿ ಯಟ್ಟ | ಓಂಗಿಸು ತ್ವೆದನೇ ಅಸುವಾ |
ನಾಕಿತಾ ವಾ

೧ ಚರಣ :- ನಿನ್ನ ನೋಡೆ ನಮ್ಮ ಅಟ್ಟ | ತನ್ನ ಕಂಡಂತಾಯಿ
ತಯ್ಯೋ | ಚೆನ್ನಿಗರರಸ ಕುಶಲೋನ್ನರೆಯ ಅಹನೇನೋ |
ಚಿಣ್ಣತನ ಮೊದಲಾಗ |ವನ್ನ ಕಿಕಬಿಲ್ಲೆವೋ |
ಗನ್ನ ಚಿತ್ತ ಚೋರನ್ನ | ಶ್ರೀ ಹರಿಯ || ಮನ್ನಣೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ
ತನ್ನವ ನೊಪ್ಪಿಸಿದ ಮುಗುದ | ಹೆಣ್ಣುಗಳ ನಿರಹಾಟ್ಟಿ |
ಯನ್ನ ದಾಟಿಬಿಡೆನೆಂದು, ತನ ನೇಹ ವೆಂಬ ನದಿ |
ಯನ್ನೇರಿಸಿ ಪೋಗದಿನ್ನ | ದಿನಿ ರೊಳು ತೋರದೋದನೇ
ಏಕಿತವಾ ||

ಕೊನೆ ಚರಣ

(9) ಹಂಗೇಕೇದೊಂದಾಗಿ ಅಂತ | ರಂಗ ದರಶ ನಾಚಿದ |
ಮಂಗಳ ಚರಿತೆಯನ್ನು|
ಸಂಗೀತ ದಿಂ ಪೊಗಳುತ್ತ | ಕಂಗಳಶ್ರುಗಳೆವುತ್ತ |
ಇಂಗಿತಜ್ಞ ದೇವನಂಗ |
ಸಂಗದಾನಂದದ ನೆನೆದು | ಶ್ರೀ ಹರಿಯಂ | ಮಂಗಳ
ವೇದಸ್ವೀಕಾರಿ |
ಶೃಂಗಾರ ಕೊರು ಮ ನಮ್ಮ |
ಶೃಂಗಸ್ಥಾನ ಶಿಖ್ಯ ನರ |ಸಿಂಗ ವಿಟು ಭಾರ್ಗವನೆ|
ಅಂಗದ ಪಾರ್ಥ ಪಾಲುತು |
ರಂಗನ ರಂಗ ವಿಠಲ | ತುಂಗ ಮಹಿಮ ನಮೋ
ಎಂಬೆವೋ | ಏ ಕಿತವಾ ||

1480ರಲ್ಲಿ ಮುಳುಬಾಗಿಲಿನ ಹತ್ತಿರ ನರಸಿಂಹ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು ತೀರಿಕೊಂಡರು.

(ಮುಂದುವರಿಯುವುದು.)

ಅಗಲಿಕೆ

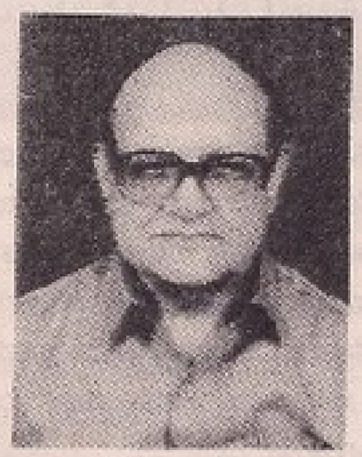

ಕೆ. ಎಸ್. ವಾಸುದೇವ ಮೂರ್ತಿ

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ನಿನ ಕಾನೂನು ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ವಾಸುದೇವ ಮೂರ್ತಿ ಅವರು ಇದೇ ಜೂನ್ 10ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಯ ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿದ್ದು ನಿಧನರಾದರು.

1952ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ B.Com. ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬಂದು ಅಕೌಂಟೆಂಟ್ ಜನರಲ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಕೆ. ಸಿ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ L.L.B. ಓದಿ ಮುಂದೆ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್‌ರಾದರು. ಅವರು MACT ಮತ್ತು BAR ASSOCIATIONನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರಾಗಿದ್ದರು.

ಅವರು ಅನೇಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಡನೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗೀತ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಆರಂಭಿಕ ಸದಸ್ಯರಾದ ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕಸಂಘ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಸಂಘ ಹಾಗೂ ಬಂಟರ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ನಿನಲ್ಲೂ ಅವರು ಸಕ್ರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಚೆಂಬೂರಿನ ಲಯನ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್‌ನ ಸದಸ್ಯರೂ ಆಗಿದ್ದರು.

ಅವರಿಗೆ ಸಂಗೀತ ಹಾಗೂ ಲಲಿತ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿಯಿತ್ತು. ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಅನೇಕ ಕಲಾಕಾರರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗೀತ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೂಲಕ ಮುಂಬಯಿಯ ಕಲಾಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರಿಗೆ ಕ್ರೀಡಾ ಕೂಟಗಳಲ್ಲೂ ಆಸಕ್ತಿಯಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಕಾಲೇಜು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಹಾಕಿ ಆಟಗಾರರಾಗಿದ್ದರು.

'ನೇಸರು' ಅವರ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಈ ಅಗಲಿಕೆಯ ನೋವನ್ನು ಭರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾರೈಸುತ್ತದೆ.

ಅಸಾಧಾರಣ ಮೇಧಾಶಕ್ತಿ - ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಮಾನುಜನ್

• ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಮಾನುಜನ್ ವಿಭೂತಿಪುರುಷರ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರಿದವನು. ಇವನ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಓದಿದ ಹಾಗೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ವಿಸ್ಮಯ ಉಕ್ಕುತ್ತದೆ : ಭಾರತೀಯರ ಹೆಮ್ಮೆ ಬೀಗುತ್ತದೆ - ನಮ್ಮವನೊಬ್ಬ ಇಂತಹ ಸತ್ವಶಾಲಿಯಾದನಲ್ಲ, ಎಂದು ಭಗವಂತನ ವಿಚಿತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಂಡು ನಾವು ವಿಸ್ಮಿತ ಮೂಕರಾಗುತ್ತೇವೆ.

22ಡಿಸೆಂಬರ್ 1887ರಂದು ಈರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ರಾಮಾನುಜನ್ (ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ)ನ ಜನ್ಮಶತಾಬ್ದಿಯನ್ನು ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಆಚರಿಸಿದರು. ತಾಯಿ ಕೋಮಲತ್ತಮ್ಮಾಳ್‌ಗೆ ಈ ಚೊಚ್ಚಲ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಬಹು ಅಭಿಮಾನ, ಪ್ರೇಮ. ರಾಮಾನುಜನಿಗೂ ತಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಅಸಾಧಾರಣ ಭಕ್ತಿ, ಪ್ರೀತಿ, ತಂದೆ ಕುಪ್ಪುಸ್ವಾಮಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಸೀರೆ ಅಂಗಡಿಯ ಗುಮಾಸ್ತ, ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹದಿನೈದು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದ ಬಡಪಾಯಿ. ಮಗನ ಮೇಲೆ ಈತನ ಪ್ರಭಾವ ಅಷ್ಟಕ್ಕಷ್ಟೆ. ರಾಮಾನುಜನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯದೇ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಭಾವ. ತಾಯಿ ನಾಮಕ್ಕಲ್ ನಾಮಗಿರಿ ದೇವಿಯ ಭಕ್ತೆ. ನಾಮಗಿರಿಯ ಪ್ರಸಾದದಿಂದಲೇ ತನಗೆ ರಾಮಾನುಜನ್ ಸಿಕ್ಕಿದನೆಂದು ಆಕೆಯ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸ.

1898ರಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜನ್ ಕುಂಭ ಕೋಣಂ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾದ, ವಯಸ್ಸು ಹನ್ನೊಂದು. ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಆತನ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದ ಜ್ಞಾನ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದು ದಿನ ಮೇಷ್ಟರು ಯಾವುದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅದೇ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದರೆ ಫಲಿತಾಂಶ 1ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ರಾಮಾನುಜನ್ ಹಾಗಾದರೆ 0÷0=1 ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವವರು ಯಾರು? ಅವನ ಸಹಪಾಠಿಗಳೆಲ್ಲ ಅವನಿಂದ ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವರು. ಯಾವ ಗಣಿತದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ಅವನು ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಅವನೊಡನೆ ತಮ್ಮ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷವಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ರಾಮಾನುಜನಿಗೆ ಪ್ರೌಢ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದ ಪರಿಚಯವೂ ಲಭಿಸಿತು. ಕಾಲೇಜು ಲೈಬ್ರರಿಯ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಇವನು ಓದಿ ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ.

1903ರಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ರಾಮಾನುಜನ್ ಕುಂಭಕೋಣದ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಂದುವರಿಸಿದ. ಈ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಅವನು ಕಾರ್ ಎಂಬಾತನ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಓದಿ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಮೇಯಗಳನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅಂತಹುದೇ ಇತರ ಪ್ರಮೇಯಗಳನ್ನು ತಾನೇ ರಚಿಸತೊಡಗಿದ್ದ. ಇದೇ ಇವನ ಪ್ರತಿಭಾಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಥಮ ಫಲ.

ಆದರೆ ಗಣಿತ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಳುಗಿಹೋಗಿದ್ದ ರಾಮಾನುಜ ಇತರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಓದಲೇ ಇಲ್ಲ. ಎಫ್.ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಫೇಲ್ ಆದ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನವೂ ಹೋಯಿತು, ಎರಡು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಜಯ! ಈ ಅಪಮಾನವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ರಾಮಾನುಜ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಹೋದ. ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದರು.

1906ರಲ್ಲಿ ಕುಂಭಕೋಣಂ ಬಿಟ್ಟು ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪಚ್ಚೆಯಪ್ಪ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದು ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅವನ ಗಣಿತದ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಫೇಲ್ ಆಯಿತು. ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಅವುಗಳ ಶರೀರರಚನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಅಹಿಂಸಾಪರನಾದ ರಾಮಾನುಜನಿಗೆ ಬೇಡವಾಗಿತ್ತು. ಗಣಿತವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಷಯವೂ ಅವನನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ರಾಮಾನುಜ ಎಫ್.ಎ.ಗಡಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ದಾಟಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ರಾಮಾನುಜ ಇಷ್ಟು ಕಾಲವೂ ತನ್ನ ಗಣಿತದ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಹೊಸ ವ್ಯಾಸಂಗಗಳು, ಹೊಸ ಪ್ರಮೇಯಗಳು ಅವನ ಫಲವತ್ತಾದ ಮೆದುಳಿಗೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದುವು. ಕಾಲೇಜು ವ್ಯಾಸಂಗದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದ ಜ್ಞಾನ ನಾಗಾಲೋಟದಿಂದ ಮುಂದೆ ಓಡಿತು. ಹಲವಾರು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿನ ಅತಿ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಗಳು ಸಾಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗಣಿತವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ, ಯಾರ ಬೆಂಬಲವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದುದು ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ನಡೆಯದಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಪವಾಡವೇ ಸರಿ.

ರಾಮಾನುಜನ ತಾಯಿ ಜಾನಕಿ ಎಂಬ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಇವನಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದರು. ಅವಳಿಗೆ ಆಗ ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು. ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬೇರೆ ರಾಮಾನುಜನಿಗೆ ಭಾರವಾಯಿತೇ ಹೊರತು ಮದುವೆಯಿಂದ ಅವನು ಯಾವ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆದಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೈಡ್ರೋಸೀಲ್ ಖಾಯಿಲೆಗೆ ಆಪರೇಷನ್ ನಡೆಯಿತು.

ನೌಕರಿಯ ಶಿಕಾರಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಮದರಾಸಿನ ಬೀದಿಬೀದಿ ಅಲೆದು ಕಂಡಕಂಡವರನ್ನು ನೌಕರಿಗಾಗಿ ಬೇಡಿದ. "ಗೆಲಿಲಿಯೋ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಿತ್ರಹಿಂಸೆಯಿಂದ ಸತ್ತಂತೆ ನಾನು ಬಡತನದ ಬವಣೆಯಿಂದ ಸಾಯುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ" - ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ, ರಾಮಾನುಜ, ಅವನ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟಿತು. ಆಗ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅವನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅವನ ಗಣಿತ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದವರು ಅವನು ರಚಿಸಿದ ಗಣಿತದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಗಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದುದು ವಿಫಲವಾಯಿತು. ಮಂಗನ ಕೈಲಿ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಬೆಲೆ? ಕೊನೆಗೆ ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ ಎಂಬ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಇವನ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಬಗೆಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಬಂದಿತು, ಏಕೆಂದರೆ ಈತನಿಗೆ ಗಣಿತದ ಗಂಧ ಸ್ವಲ್ಪ ಇದ್ದಿತು.

'ನೌಕರಿ ಕೊಡಿಸಿ, ನನ್ನ ಗಣಿತದ ಕೃಷಿ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇನೆ' - ಎಂದು ರಾಮಾನುಜ ಬೇಡಿದ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ಅವನಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ ತಿಂಗಳಿಗೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸತೊಡಗಿದರು. ಅವರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರಿಗೆ ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ರಾಮಾನುಜ ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಅವನ ಮೊದಲ ಗಣಿತ ಪ್ರಬಂಧ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು, -ಭಾರತೀಯ ಗಣಿತ ಸಂಘದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ .

1912ರಲ್ಲಿ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ರಾಮಾನುಜನಿಗೆ ಮದರಾಸು ಪೋರ್ಟ್ ಟ್ರಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗುಮಾಸ್ತನ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯಿತು. ಸಂಬಳ 30ರೂಪಾಯಿ. ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಮಾನುಜ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಹುರುಪಿನಿಂದ ಗಣಿತದ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಸ್ಲೇಟು, ಬಳಪ, ಅಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಪುಡಿಕಾಗದಗಳ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿದ. ರಾತ್ರಿ ನಿದ್ದೆಗೆಡುತ್ತಿದ್ದ - "ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಹೊಳೆಯಿತು. ಅದು ನೆನಪಿನಿಂದ ಅಳಿಸಿಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಆಗಲೇ ಎದ್ದು ಕುಳಿತು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ !"

ಅವನ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ನಾರಾಯಣ ಅಯ್ಯರ್ ಅವರಿಗೂ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಇತ್ತು. ಅವರು ಭಾರತೀಯ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ. ಆದರೆ ರಾಮಾನುಜನ ಕೆಲಸ ಅವರ ಅಳತೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನೂ ಮೀರಿದ್ದಿತು. ಅವರು ರಾಮಾನುಜನಿಗೆ ಆಪ್ತ ಗೆಳೆಯರಾದರು.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ ತಜ್ಞರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸಿದ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವನ ಹಿತಚಿಂತಕರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವನ ಕಾರ್ಯದ ಘನತೆ ಎಂತಹುದೆಂದರೆ ಮದರಾಸಿನ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳಿಗೂ ಅದರ ಅರ್ಥ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ತಜ್ಞರೇ ಇವನ ಕೆಲಸದ ಮಾಪನ ಮಾಡಬಲ್ಲರೆಂದು ತೋರಿತು.

ಕೇಂಬ್ರಿಜ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರೊಫೆಸರಾಗಿದ್ದ ಜಿ. ಎಚ್. ಹಾರ್ಡಿಗೆ 1912ರಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜ ಪತ್ರ ಬರೆದು ತನ್ನ ಕೆಲಸದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ.

ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದ ಅದೃಷ್ಟ, ಪ್ರೊ|| ಹಾರ್ಡಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಸಾಧಾರಣ ಮೇಧಾವಂತ. ಅಷ್ಟೇನಿಗರ್ವಿ, ಮಾತ್ಸರ್ಯಹೀನ ಗುಣಗ್ರಾಹಿ.

ರಾಮಾನುಜನ ಪತ್ರ, ಅವನ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ತೋರುವ ಗಣಿತದ ಕೆಲಸ ಹಾರ್ಡಿಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿದವು. ಅವನು ರಾಮಾನುಜನೊಡನೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿದ.

ಇದರ ಫಲ - ಮದರಾಸು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಹಾರ್ಡಿ ರಾಮಾನುಜನನ್ನು ಕೇಂಬ್ರಿಜ್‌ಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ.

ತಾಯಿ ಕೋಮಲತ್ತಮ್ಮಾಳ್ ಮಗನನ್ನು ಸಾಗರದಾಚೆಯ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವಳ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವವಾದ ನಾಮಗಿರಿಯಮ್ಮನೇ ಆಕೆಗೆ ಆದೇಶ ಇತ್ತಮೇಲೆ ಒಪ್ಪಿದಳು.

1912ರಿಂದ 1914ರ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜನಿಗೆ ಮದರಾಸು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳ ಪರಿಚಯವೂ ಆಗಿತ್ತು. ಕೇಂಬ್ರಿಜ್‌ನ ಪ್ರೊ|| ನೆವಿಲ್ ಮದರಾಸಿಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಾಗ ರಾಮಾನುಜನನ್ನು ಸಂಧಿಸಿದ ಅವನ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕೇಂಬ್ರಿಜ್‌ಗೆ ಅವನು ಬರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ. ಇವನ ಔದಾರ್ಯವೂ ಕೊಂಡಾಡಲು ಅರ್ಹವಾದದ್ದೇ.

1914ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 14ರಂದು ರಾಮಾನುಜ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ ಸೇರಿದ. ನೆವಿಲ್ ಆತನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಮೊದಲ ನೆವಿಲ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸ. ರಾಮಾನುಜ ಮತ್ತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಟ್ರಿನಿಟಿ ಕಾಲೇಜ್ ಸೇರಿದ. 1669ರಲ್ಲಿ ನ್ಯೂಟನ್ ಇಲ್ಲಿಯೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಮುಂದೆ 30ವರ್ಷ ನ್ಯೂಟನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದುದೂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಜೆ.ಜೆ. ಥಾಮ್ಸನ್, ರುದರ್ ಫೋರ್ಡ್, ಡಾರ್ವಿನ್, ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ಥ್ ಮೊದಲಾದ ಮಹಾಪುರುಷರ ಕಾಲೇಜು ಇದು.

ಆದರೆ ರಾಮಾನುಜ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಂತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಕೆಲಸ ತನ್ನ ಸತ್ಯಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದೇ. ಆದರೆ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪಾಠ ಕೇಳಿದುದೂ ಉಂಟು - ಮೊದಲ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ.

ಒಂದು ದಿನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಬೆರ್ರಿ ಎಂಬಾತ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬೋರ್ಡಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಮೇಯಗಳನ್ನು ಬರೆದು ರಾಮಾನುಜನನ್ನು 'ಅರ್ಥವಾಯಿತೆ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಆಗ ರಾಮಾನುಜ ಬೋರ್ಡಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ವರಸೆಗಳನ್ನು ಬರೆದ. ಬೆರ್ರಿ, ಆ ಹಂತವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂಬ್ರಿಜಿನಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾದ.

ತನ್ನವರು ಎಂಬುವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲದ ಹೊಸ ಊರಿನಲ್ಲಿ ವಿದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸ, ಸಪ್ಪೆಯಾಗಿ ನಾಲಿಗೆಗೆ ರುಚಿಸದ ಊಟ, ಏಕಾಂಗಿತನ -ಇವೆಲ್ಲ ಬೇಜಾರು ಬರಿಸಿತಾದರೂ ಬೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ ಈತ ಆನಂದದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸುಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿಸಿತು. ತಾನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಆಳವನ್ನು ಅಳೆಯಬಲ್ಲ ಹಾರ್ಡಿ, ಲಿಟಲ್‌ವುಡ್‌ರಂತಹ ಪಂಡಿತರ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಆತನಿಗೆ ಪರಮಸುಖವನ್ನು ತಂದಿತು. ಅವನ ಲೇಖನಗಳು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಲಂಡನ್ ಗಣಿತ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ| ಹಾರ್ಡಿಯಿಂದ ಮಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ರಾಮಾನುಜನಿಗೆ ತಾನು ಆವಿಷ್ಕರಿಸಿದ ಕೆಲವು 'ಹೊಸ'ಪ್ರಮೇಯಗಳು ಆಗಲೇ ಇತರರಿಂದ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು ಎಂಬುದೂ ತಿಳಿಯಿತು. ಆದರೆ ಹಾರ್ಡಿ ರಾಮಾನುಜನಿಂದ ಅನೇಕ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡ ಆದುದರಿಂದ ರಾಮಾನುಜ ಮಾಮೂಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿರಬೇಕೆಂಬ ಯಾವ ನಿರ್ಬಂಧವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಹಾರ್ಡಿಗೆ ರಾಮಾನುಜನ ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆ ಆಯಿತು. ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಮೇಯಗಳು, ಸಮರ್ಥನೆಗಳು, ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾವಿರ ಉದಾಹರಣೆಗಳು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ವಿವರಣೆ, ಪ್ರೂಫ್‌ಗಳಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಮಾನುಜನ ಕುಶಾಗ್ರಮತಿಗೆ ಇವೆಲ್ಲ ಸ್ವಯಂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದವು. -ಎಲ್ಲ ಸೂತ್ರರೂಪದಲ್ಲಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಲು ಎಷ್ಟೋ ಗಣಿತಜ್ಞರ ಪೀಳಿಗೆಗಳು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. "ಇದು ಗಣಿತದ ಐಶ್ವರ್ಯದ ಘನೀಕೃತ ಆಕರ" - ಎಂದು ಹಾರ್ಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ಅಕ್ಷರಶಃ ಸತ್ಯ. ಇಂದಿಗೂ ಗಣಿತಜ್ಞರು ರಾಮಾನುಜನ ನೋಟ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ

ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಎರಡು ತಿಂಗಳ ನಂತರವೂ ಹಾರ್ಡಿಗೆ ಕೆಲವೇ ರಾಮಾನುಜನ್ ಪ್ರಮೇಯಗಳ ಪರಿಚಯ ಆಯಿತು. ಇತರ ಬಹುಭಾಗ ಹಾರ್ಡಿಗೂ ಒಗಟಾಗಿದ್ದಿತು.

ರಾಮಾನುಜನ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಧ್ಯಾಪಕ ಲಿಟಲ್‌ವುಡ್ "ಪ್ರತಿಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜ್ ಜಾಕೋಬಿಗೆ ಸಮಾನ" ಎಂದ. ಹಾರ್ಡಿ "ಈತನ ಕಾರ್ಯ ಅದ್ಭುತ. ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ನಾನು ಬೇರೆ ಯಾರಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ಇವನನ್ನು ಆಯ್ಲರ್, ಜಾಕೋಬಿ ಇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೋಲಿಸಬಹುದು" ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.

ಇವನನ್ನು ಕೇಂಬ್ರಿಜ್‌ಗೆ ಕರೆತಂದೆನಲ್ಲ ಎಂದು ಹಾರ್ಡಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಆಯಿತು. "ಈತನನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದದ್ದು ನಾನೇ ! ಆದರೆ ಆತನ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ನಾನು ಕಾರಣನಲ್ಲ. ಅದು ಆತನದೇ ಸ್ವಂತ ಆಸ್ತಿ. ಇಂತಹ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಭಾಗ್ಯ ನನ್ನದು ಎಂಬ ನೆಮ್ಮದಿ ನನಗೆ"

ರಾಮಾನುಜನ್ ಬರೆದ ಗಣಿತಕ್ಕೆ ಹಾರ್ಡಿಯ ಬರಹ ಮೆರುಗುಕೊಟ್ಟಿತು. ಆತ ಅಸಾಧಾರಣ ಚಾತುರ್ಯದ ಲೇಖಕ. ಒಂದೊಂದಾಗಿ ರಾಮಾನುಜನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹಾರ್ಡಿ ವಿವರಿಸಿ ಬರೆಯತೊಡಗಿದ.

ಆದರೆ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ಬಿಸಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಟ್ಟುವಂತೆ ರಾಮಾನುಜನಿಗೂ ತಟ್ಟಿತು. ಲಿಟಲ್‌ವುಡ್ ಯುದ್ಧಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದ. ಹಾರ್ಡಿ ಒಬ್ಬನಿಗೇ ಇಂತಹ ಮೇಧಾವಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ತರಬೇತು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ಭಾರವಾಯಿತು.

ರಾಮಾನುಜನ್ ಇಂತಹ ಮಹಾನ್ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಸಹವಾಸವನ್ನೇ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಇದರ ಕೊರತೆಯೇ ಅವನಿಗೆ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದುದು ಕೇಂಬ್ರಿಜ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜ್ ಜೀವಧನ್ಯತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿತು.

ಆದರೆ ಯುದ್ಧಕಾಲದ ಜೀವನ ಕಠಿಣ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳ ಅಭಾವ. ಅದೂ ಶಾಕಾಹಾರಿಯಾದ ರಾಮಾನುಜನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು, ತರಕಾರಿ, ಹಾಲು ಅಪರೂಪವಾದವು.

ಆದರೆ ರಾಮಾನುಜ ತನ್ನ ಗಣಿತ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಮರೆತ. ಅವನ ಅಂತಃಸ್ಫೂರ್ತಿ ಬತ್ತಲಿಲ್ಲ. ಎಂತಹ ಜಟಿಲವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದರೂ ಅದರ ಪರಿಹಾರ ಆತನಿಗೆ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಹೊಳೆದು ದೃಗ್ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಗಣಿತಜ್ಞರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದ್ದ ವಿಷಯಗಳು ಆತನಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದುದೂ ಹಾರ್ಡಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಕಾರಕವಾಗಿದ್ದಿತು. ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ (ಪ್ರೂಫ್) ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದೂ ರಾಮಾನುಜನಿಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಅದರ ಅಗತ್ಯವೇ ಅವನಿಗೆ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ ! ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸ್ವಯಂಸಿದ್ಧವಾದದ್ದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ತೋರಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಈಗ ಹಾರ್ಡಿ ಅವನಿಗೆ ಬೋಧಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದ.

ಆದರೂ ಹಾರ್ಡಿಯ ಅಳತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ತನ್ನ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ 25ಮಾರ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಲಿಟಲ್‌ವುಡ್‌ಗೆ 30 ಕೊಡಬಹುದು. ಆಗಿನ ಕಾಲದ ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠ ಗಣಿತಜ್ಞ ಗಿಲ್ಬರ್ಟ್‌ಗೆ 80ನಂಬರು. ರಾಮಾನುಜನಿಗೆ? ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು!

ಹಾರ್ಡಿಯ ಶ್ರಮ, ಔದಾರ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಒಂದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜನ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಖ್ಯಾತನಾದ. ಇದು ರಾಮಾನುಜನಿಗೆ ಕೃತಕೃತ್ಯತೆಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಕೇಂಬ್ರಿಜ್‌ನ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅವನಿಂದ ಹೆಮ್ಮೆ ಬರುವಂತಾಯಿತು. ಇವರಲ್ಲಿ ಪಾಸಿ. ಡಿ ದೇಶ್‌ಮುಖ್ ಒಬ್ಬರು.

1916ರಲ್ಲಿ ಕೇಂಬ್ರಿಜ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ರಾಮಾನುಜನಿಗೆ ಆತನ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಬಿ.ಎ. ಡಿಗ್ರಿ ದಯ ಪಾಲಿಸಿತು. ಇದೂ ರಾಮಾನುಜನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಉಂಟುಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಆತನ ಜೀವನಕ್ರಮ ದುಸ್ತರವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಯಂಪಾಕ ಯಾವಾಗಲೋ ಮನ ಬಂದಾಗ ಊಟ, ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ಉಪವಾಸ. ಮಾಂಸಾಹಾರವನ್ನು ದೂರದಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಅವನಿಗೆ ವಾಕರಿಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ದೇಶದ ಚಳಿಯೂ ಅವನನ್ನು ನಡುಗಿಸಿತು. ಹಾರ್ಡಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಇಲ್ಲ. ಆತನೂ ಎಷ್ಟಾದರೂ ವಿದೇಶಿಯ. ಹೀಗೆ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಅತಿ ಭವ್ಯತೆಯ ದಿನಗಳೇ ಆತನ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

1917ರಲ್ಲಿ ಆತನಿಗೆ ಖಾಯಿಲೆ ಅಂಟಿತು. ರಾಮಾನುಜ ಹಠಮಾರಿ. ಸರಿಯಾದ ಔಷಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಒಲಿಸಿ ಬಡಿಸುವ ತಾಯಿ, ಪತ್ನಿಯರೂ ನೆರವಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಅನೇಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಾದ ನಂತರ ರಾಮಾನುಜನಿಗೆ ಕ್ಷಯರೋಗ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಆಯಿತು. ಆಗ ಈ ಖಾಯಿಲೆಗೆ ಯಾವ ಮದ್ದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೈಕೆಯ ಅಗತ್ಯ ಇತ್ತು. ಅದು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಡಬಾರದ ಪಾಡು ಪಟ್ಟ ರಾಮಾನುಜ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ವಿಫಲನಾದ.

ಒಂದು ದಿನ ಹಾರ್ಡಿ ರಾಮಾನುಜನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬಂದಾಗ ತಾನು ಬಂದ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯ ನಂಬರ್ 1729 ಆಗಿತ್ತೆಂದೂ, ಇದು ಯಾವ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನೂ ಹೊಂದದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ. ಆ ಕ್ಷಣವೇ ರೋಗಿ ರಾಮಾನುಜ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ""ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಅತಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಸಂಖ್ಯೆ. ಎರಡು ಕ್ಯೂಬ್‌ಗಳ ಮೊತ್ತವಾಗಿ ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬಹುದಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಖ್ಯೆ ಅದು !"ಎಂದನಂತೆ. ಎಂದರೆ 1729=13+123=93+103.ಪ್ರತಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ ನಿಕಟ ಪರಿಚಯ ಅವನಿಗೆ ಇತ್ತು.

1917ರಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಡಿ ರಾಮಾನುಜನನ್ನು ಲಂಡನ್ನಿನ ಗಣಿತ ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯನನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಸಿದ. ಅದೇ ವರ್ಷವೇ ಆತನಿಗೆ ಎಫ್.ಆರ್.ಎಸ್. (ಫೆಲೋ ಆಫ್ ರಾಯಲ್ ಸೊಸೈಟಿ) ಪದವಿ ದೊರೆಯಿತು. ಇದು ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಘನತೆಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪದವಿ. ನೊಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಬಹುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ! ಈ ಪಟ್ಟ ದೊರೆತದ್ದು ರಾಮಾನುಜನಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ತಂದಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಮಾನುಜ ಹಾರ್ಡಿಗೆ ಹೃದಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ. ಆಮೇಲೆ ಟ್ರಿನಿಟಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಫೆಲೋಷಿಪ್ ದೊರೆಯಿತು. ಇದೆಲ್ಲಾ ಆದಾಗ ಆತನಿಗೆ ಮೂವತ್ತೇ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು !

ರಾಮಾನುಜ ಬರೆದ ಗಣಿತದ ಕೆಲಸವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಅವುಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಸ್ಥಾನ -ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದು ಅತಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ, ರಮಣೀಯದ ಅಧ್ಯಾಯ ಇಂದೂ ಸಹ ಗಣಿತಜ್ಞರು ರಾಮಾನುಜನ ನೋಟ್ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ !ಈ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಂಡ ಕಥೆಯೂ ಅದ್ಭುತವಾದುದೇ.

1919ರಲ್ಲಿ ಖಾಯಿಲೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ

ರಾಮಾನುಜ ಪುನಃ ಸ್ವದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಂಧು-ಮಿತ್ರರ ಪ್ರೀತ್ಯಾದರಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ. "ತಾನೇ ಎಫ್.ಆರ್.ಎಸ್. ಪಡೆದ ಪ್ರಥಮ ಭಾರತೀಯ ಎಂಬುದರ ಅರಿವು ಇದ್ದರೂ ಅತನಿಗೆ ಗರ್ವ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ರತೆ ಅತನ ಸ್ವಭಾವ ಇವನಂತಹ ಮಹದೈಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಭಾರತ ಗುರುತಿಸಿ ಮನ್ನಿಸಲಿ" - ಎಂದು ಹಾರ್ಡಿ ಮದರಾಸು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಬರೆದ. ಮದರಾಸು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಅವನನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು. ಉದಾರಿ ರಾಮಾನುಜ ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಬಡವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಹಾಯನಿಧಿಗಾಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟನು.

ಏನೇನೋ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳು ಸ್ಥಳ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆದರ, ಆರೈಕೆಗಳು ("ಇಂತಹ [ಸಾಂಬಾರ್, ಮೊಸರನ್ನ] ಊಟ ನನಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿದ್ದರೆ ನಾನು ಹೀಗೆ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ"), ಪ್ರೀತಿಯ ಹೆಂಡತಿಯ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ, ಇದು ಯಾವುದೂ ಫಲಿಸದೆ 1920ರ ಎಪ್ರಿಲ್ 26ರಂದು ರಾಮಾನುಜನ್ ಜೀವನ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಆಗ ಅವನಿಗೆ 32 ವರ್ಷ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರಾಮಾನುಜನ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ ಬರೆದಿದ್ದ ಎರಡು ಪರಿಶೋಧನ ಲೇಖ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು **1956**ರಲ್ಲಿ ಮುಂಬಯಿಯ ತಾತಾ ಮೂಲ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿತು. ಅವಲ್ಲದೆ ಇತರ ಹಲವಾರು ಕೈಬರಹದ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ಇದ್ದವೆನ್ನಲು ದಾಖಲೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಅದಾವುದೂ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. **1914**ರಿಂದ **1918**ರ ವರೆಗಿನ ಅವಧಿಯ ರಾಮಾನುಜನ್ ಬರಹಗಳು ಪ್ರಕಟಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯವಾದದ್ದು **1979-80**ರಷ್ಟು ಈಚೆಗೆ.

1925ರಲ್ಲಿ ಡಾ| ಎಸ್. ಆರ್. ರಂಗನಾಥ್‌ನರ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಹಾರ್ಡಿಯವರಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಮಾನುಜನ್‌ರ ಎರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಮದರಾಸು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಹಾರ್ಡಿಯವರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು. ಆದರೆ ಇದಲ್ಲದೆ ರಾಮಾನುಜನ್‌ರ ಇತರ ಕೆಲವು ಬರಹಗಳೂ ಹಾರ್ಡಿಯವರಲ್ಲಿ ಇದ್ದವೆಂದೂ ಅವನ್ನು ರಾಮಾನುಜನ್ ನಿಧನಾನಂತರ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲು ಹಾರ್ಡಿ 'ಮರೆತಿದ್ದ'ರೆಂದೂ ಸಾಕ್ಷ್ಯಪಟ್ಟಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಆದರ್ಶನಾರಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ

ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಶೀಲ-ಚಾರಿತ್ರ್ಯಗಳಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ; ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಸಾಹಸ ಪರಾಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಅಮರರಾಗುತ್ತಾರೆ; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ದಾನ-ಧರ್ಮ ವ್ರತಾಚರಣೆಗಳಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾತ್ತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ತುಂಬುತ್ತ ವಂದ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಳು ಒಂದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾವಿಷ್ಟವಾಗಿರುವುದು ತೀರಾ ವಿರಳ. ಹಾಗೊಮ್ಮೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠಗುಣಗಳು ಒಂದೆಡೆಯೇ ಕಾಣುವುದಾದರೆ ಅದು `ಭುವನದ ಭಾಗ್ಯ'ವೇ ಸರಿ. ಇಂಥ ಭುವನದ ಭಾಗ್ಯವೆನ್ನ ಬಹುದಾದ ಭವ್ಯವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದವಳು, ದಾನಚಿಂತಾಮಣಿಯೆಂದೇ ಸ್ತುತಿಗೆ ಪಾತ್ರಳಾಗಿರುವ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ.

ಜಗತ್ತಿನ ಅಪೂರ್ವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ವೀರನಾರಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಜೀವಿಸಿದ್ದುದು ಇಂದಿಗೆ ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಕ್ರಿ.ಶ. ಹತ್ತನೆ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ. ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ ರನ್ನನು ವರ್ಣಿಸಿರುವಂತೆ ಭೂತಿಲಕ ಪವಿತ್ರೆಯೂ, ಗುಣಪವಿತ್ರೆಯೂ, ಮಹಾಸತಿಯರಲ್ಲಿ ತಿಲಕಪ್ರಾಯಳೂ ಆದ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ರಾಜಕೀಯ-ಧಾರ್ಮಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯ ಹೆಸರು.

ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಆಳಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ರಾಜವಂಶಗಳ ಪೈಕಿ ಚಾಲುಕ್ಯ ರಾಜವಂಶವೂ ಒಂದು. ಚಾಲುಕ್ಯರ ತೈಲಪ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ದಂಡನಾಯಕನಾಗಿದ್ದ ಮಲ್ಲಪಯ್ಯ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ತಂದೆ. ಇದೇ ದೊರೆಯ ಸೇನಾಪತಿಯಾಗಿದ್ದ ಪುನ್ನಮಯ್ಯ ಈಕೆಯ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ. ಚಾಲುಕ್ಯ ರಾಜಸಭೆಯ ಮಹಾಮಂತ್ರಿ ಧಲ್ಲಪಯ್ಯನು ಈಕೆಯ ಮಾವ. ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ಪತಿ ನಾಗದೇವನೂ ಸಾಮಾನ್ಯನೇನಲ್ಲ. ಆತ ಶೂರ ಸೇನಾನಿಯಾಗಿ ಹಲವು ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿದ ರಾಜನೀತಿಜ್ಞ. ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರಾದ ಗುಂಡಮಯ್ಯ, ಎಳಮಯ್ಯ, ಆಹವಮಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರು ಕೂಡ ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತಿಗೆ ಹೆಸರಾದವರು; ರಾಷ್ಟ್ರ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಜೀವತೇದವರು. ಈಕೆಯ ಮಗ ಅಣ್ಣಿಗದೇವನೂ ಸೇನಾಪತಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಸಮರಕೌಶಲವನ್ನು ತೋರಿದವನೇ.

ಹೀಗೆ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಜನಿಸಿದ ಮತ್ತು ಸೇರಿದ ಎರಡೂ ಮನೆತನಗಳೂ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ರಾಜಮನೆತನದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೂ ಧರ್ಮ, ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಏಳಿಗೆಗೂ ಶ್ರಮಿಸಿದವೇ. ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ತಂದೆ ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಕೂಡ ಸಾಹಿತ್ಯಪೋಷಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಪೊನ್ನಕವಿಯಿಂದ `ಶಾಂತಿಪುರಾಣ'ವೆಂಬ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿದ್ದರು. ಮನೆತನದ ಈ ಉಜ್ವಲ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯದು. ಆಕೆ ಕನ್ನಡದ ಮೇರುಕವಿ ರನ್ನನಿಗೆ ಆಶ್ರಯವಿತ್ತವಳು, ಆತನಿಗೆ ಅಜಿತಸೇನಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವಳು, ಮುಂದೆ ಆತನಿಂದ `ಅಜಿತಪುರಾಣ'ಎಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆಸಿದಳು ಎಂಬ ಸಂಗತಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ.

ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಕವಿಜನರಿಗೆ ಆಶ್ರಯದಾತೆಯಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ, ಆಕೆ ಶೌರ್ಯ-ಸಾಹಸಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾದವಳೂ ಕೂಡ. ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಕುದುರೆಸವಾರಿ, ಬಿಲ್ಲುವಿದ್ಯೆ, ಕತ್ತಿವರಸೆಯಲ್ಲಿ ನಿಪುಣೆಯಾಗಿದ್ದ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ವೀರ ಉಡುಗೆ ತೊಟ್ಟು ಶಸ್ತ್ರಸಜ್ಜಿತಳಾಗಿ ಕುದುರೆಯೇರಿ ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಛಲದಿಂದ ಹಲವುಬಾರಿ ಗಂಡನೊಡಗೂಡಿ ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದಳು. ಹೀಗೆ ಸಮರಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ವೀರಮಹಿಳೆ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯೇ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಕುರಿತೇ ರನ್ನ 'ಕೆಲದೊಳ್ ರಂಜಿಪರೆ ಮೀಸೆವೊತ್ತ್ರಣ್ಣಂಗಳ್' ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡಿರುವುದು.

ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಯ ಮನೆಗೆ ಸೊಸೆಯಾದರೂ ಆಡಂಬರವಿಲ್ಲದ, ಸ್ವಚ್ಛ, ಶುಭ್ರ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದಳು. ಯುದ್ಧವೊಂದರಲ್ಲಿ ಪತಿನಾಗದೇವನು ವೀರಮರಣವನ್ನಪ್ಪಿದಾಗ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ತಂಗಿ ಗುಂಡಮಬ್ಬೆ ಪತಿ ನಾಗದೇವನೊಡನೆ ಸಹಗಮನ ಮಾಡಿ ಮಹಾಸತಿಯಾದಳು. (ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ-ಗುಂಡಮಬ್ಬೆ ಅವಳಿಮಕ್ಕಳು; ಇಬ್ಬರೂ ನಾಗದೇವನನ್ನು ವರಿಸಿದ್ದರು) ಪತಿದೈವ ಇಲ್ಲವಾದ ಮೇಲೆ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ಜೀವನ ರೀತಿಯೇ ಬದಲಾಯಿತು. ಮಗ ಅಣ್ಣಿಗದೇವನನ್ನು ಸಲಹುತ್ತ ಪರಮಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಗೆ ಜೈನವ್ರತನಿಷ್ಠೆಯ ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೊಟ್ಟಳು. ಭೋಗ-ವೈಭವಗಳಿಂದ ದೂರಸರಿದು, ಚಾಂಚಲ್ಯವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿ, ದೇಹದಂಡನೆ ಮಾಡಿದಳು. ದಾನ, ಪೂಜೆ, ಉಪವಾಸಗಳನ್ನು ಅವನರತ ಕೈಗೊಂಡು ತಪಸ್ವಿನಿಯಾದಳು. ಪರಮಸಾತ್ತ್ವಿಕ ಬದುಕನ್ನು ನಡೆಸಿದಳು.

(ಆಧಾರ)

STRANGE COINCIDENCES

Emile Deschamps (1791-1871), distingushed poet... tells of a curious series of fortuitous coincidences s follows:

In his childhood, being at a boarding-school at Orleans, he chanced to find himself on a certain day at table with a M. de Fortgibu, an emigre recently returned from England, who made him taste a plum pudding, a dish almost unknown at that time in France.

The remembrance of that feast had by degrees faded from his memory, when, ten years later, passing by a restaurant on the Boulevard Poissoniere, he perceived inside it a plum pudding of most excellent appearance.

He went in asked for a slice of it, but was informed that the whole had been ordered by another customer. M. de Fortgibu, cried the dame du comptoir, seeing that Deschamps looked disappointed, would you have the goodness to share your plum pudding with this gentleman ?

Deschamps had some difficulty in recognizing M. de Fortgibu in an elderly man, with powdered hair, dressed in colonel's uniform, who was taking his dinner at one of the tables.

The officer said it would give him pleasure to offer part of his pudding to the gentleman.

Long years had passed since Deschamps had even thought of plum pudding, or of M. de Fortgibu.

One day he was invited to dinner where there was to be real English plum pudding. He accepted the invitation, but told the lady of the house, as a joke, that he knew M. de Fortgibu would be of the party, he caused much amusement by giving the reason.

The day came, and he went to the house. Ten guests occupied the ten places at table, and a magnificent plum pudding was served. They were beginning to laugh at Deschamps about his M. de Fortgibu, when the door opened and a servant announced:

M. de Fortgibu.

An old man entered, walking feebly, with the help of a servant. He went slowly round the table, as if looking for somebody, and he seemed greatly disconcerted. Was it a vision? or was it a joke?

It was the time of the Carnival, and Deschamps was sure it was trick. But as old man approached him he was forced to recognise M. de Fortgibu in person.

My hair stood up on my head, he said. Don Juan, in the chef d'oeuvre of Mozart, was not more terrified by his guest of stone.

All was soon explained. M. de Fortgibu had been asked to dinner by friend who lived in the same house, but mistaken the door of his apartment.

Flammarion, The Unknown

The idea of the Trickster, archetypal destroyer of men's fortunes and souls, is present in many ancient cultures. Often indistinguishable from the Devil, he amuses himself by changing shape and form and toying with human fate. Charles Fort [1874-1932, father of anomalistics] wrote: We are being played

with, and suggested that the controller of the revels was true, bored child, a Cosmic Joker who uses us as pawns in the game. Certainly many examples of fate or synchronicity seem to attest to the malign influence of some organizing intelligence.

The lives and violent deaths of Presidents Lincoln and Kennedy have been found to show no fewer than seventeen marked synchronicities:

1. Lincoln was elected president in 1860 and Kennedy in 1960.
2. Both men were involved in civil rights.
3. Both were assassinated on a Friday and in presence of their wives.
4. Both were shot in the head, from behind.
5. Both their successors were called Johnson, were Southern Democrats and in the Senate.
6. Andrew Johnson was born in 1808 and Lyndon B. Johnson in 1908.
7. The assassins, John Wilkes Booth and Lee Harvey Oswald, were born in 1839 and 1939 respectively.
8. Booth and Oswald were both Southerners favouring unpopular ideas.
9. Lincoln was killed in Ford Theatre, Kennedy in a Ford automobile.
10. Both Presidents had a son die while they were in the White House.
11. Lincoln's secretary, whose name was John, advised him not to go to the Theatre. Kennedy's secretary, whose name was Lincoln, advised against the trip to Dallas.
12. Booth shot Lincoln in a theatre and ran to a warehouse. Oswald shot Kennedy from a warehouse and ran to a theatre.
13. The names Lincoln and Kennedy each contain seven letter.
14. The names John Wilkes Booth and Lee Harvey Oswald each contain thirteen letters.
15. Both assassins were killed before coming to trial.
16. The names Andrew Johnson and Lyndon Johnson each contain thirteen letters.
17. The first public proposal that Lincoln be a Presidential candidate endorsed a John Kennedy as his running mate.

Academic discussion of syncronicity inevitably includes the theory that apparent links are imposed on a random universe by the observer, oneself. But when the hand of fate deals the cards it is difficult to escape the notion of divine retribution, or the malign influence of the Cosmic Joker.

LYNN PICKNETT, *The Encyclopaedia of the Paranormal, 1990*

On October 3rd, 1863, I sailed from Liverpool to New York, on the steamer City of Limerick, of the Inman Line, Captian Jones commanding. On the evening of the second day out, soon after living Kinsale Head, a severe storm began, which lasted for nine days. During this time we neither son nor stars nor any vessel; the bulwarks on the whether bow were carried away, one of the anchors broke loose from its lashings, and several stout storm sails were carried away, and the booms broken.

Upon the night following the eight day of the storm the tempest moderated a little, and for the first time since leaving port I enjoyed refreshing sleep. Toward morning I dreamed that I saw my wife, whom I had left in the United States, come to the door of my stateroom, clad in the nightdress. At the door she seemed to discover that I was not the only occupant of the room, hesitated a little, then advanced to my side, stooped down and kissed me, and after gently caressing me for a few moments, quietly withdrew.

Upon waking I was surprised to see my fellow passenger, whose berth was above mine, but not directly over it-owing to the fact that our room was at the stern of the vessel-leaning upon his elbow, and looking fixedly at me. You're a pretty fellow', said he at length, to have a lady come and visit you in this way. I pressed him for an explanation, which he at first declined to give, but at length related what he had seen while wide awake, lying in his berth. It exactly corresponded with my dream.

This gentleman's name was William J. Tait, and he had been my room-mate in the passage out, in the preceding July, on the Cunard steamer Olympus; a native of England... He was at this time perhaps fifty years of age-by no means in the habit of practical joking, but a sedate and very religious man, whose testimony upon any subject could be taken unhesitatingly...

The day after landing I went by rail to Watertown, Conn., where my children and my wife had been for some time, visiting her parents. Almost her first question, when we were alone together, was, Did you receive a visit from me a week ago Tuesday? A visit from you? said I, We were more than a thousand miles at sea. I know it, she replied, but it seemed to me that I visited you. It would be impossible, said I, Tell me what makes you think so.

My wife then told me that on account of the severity of the weather and the reported loss of the Africa, which sailed for Boston on the same day that we left Liverpool for New York, and had gone ashore at Cape Race, she had been extremely anxious about me. On the night previous the same night when, as mentioned above, the storm had just begun to abate, she had lain awake for a long time thinking of me, and about four o'clock in the morning it seemed to her that she went out to see seek me. Crossing the wide and stormy sea, she came at length to a low, black steamship, whose side she went up, and then descending into cabin, passed through it to the stern until she came to my stateroom. Tell me, said she, do they ever have staterooms like the one I saw, where the upper berth extends further back than the under one ? A man was in the upper berth, looking right at me, and for a moment I was afraid to go in, but soon I went up to the side of your birth, bent down and kissed you, and embraced you, and then went away.

The description given by my wife of the steamship was correct in all particulars, though she had never seen it.

S. R. Wilmot, from Proceedings of the Society for Psychical Research, Vol. 7, 1891-2. The account was confirmed by Wilmot's sister, who was with him on the voyage: his fellow passenger, Mr. Tait, had asked her whether she was the lady who came to the stateroom, and when she expressed astonishment, he said he saw some woman, in white, who went upto my brother.

From CIA agents stationed behind the Iron Curtain came reports that the Russians were able to influence telepathically the behaviour of people, alter their emotions or health, and even kill at long-distance by using only psychic power.

A US Defence Intelligence report stated, Other Soviet tests included inducing the subject with anxiety associated with suffocation and the sensation of a dizzying blow to the head. Some western followers of psychic phenomena research are concerned, for example, with the detrimental effects of subliminal perception techniques being targeted against the US or Allied personnel in nuclear missile sites. The subliminal message could be carried by television signals or by telepathic means. There were other fears that our national leaders might be targeted for telepathic mind control.

In 1973 for instance, the CIA carried out tests of 'astral projection', or 'out-of-the-body experience', with two noted US psychics, Ingo Swann and Pat Price. The experiments, conducted by physicists Harold E. Puthoff and Russell Targ at the Stanford Research Institute in California, produced amazing results. In controlled tests, the psychics projected military their minds over long distances, apparently accurately describing superesecret military installations and even the contents of confidential files in these bases. During one experiment, Price described in Russia confidential files a Soviet installation hidden in the Ural Mountains. CIA agents in Russia confirmed his description. The two psychics 'spied' on China and once again 'ground truth' agents - CIA contacts in the People's Republic - were able to confirm their accuracy. United States government officers were astounded. When he saw the results of the tests, a security officer exclaimed, 'Hell, there's no security left !'

Henry Gris and William Dick, The New Sovit Psychic Discoveries, 1978

ಸಂಮೋಹಿನಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ - 16

● ಡಾ| ಉಷಾರಾವ್

ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಧಾನ

ನಮ್ಮ ಯುವಜನರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಶಾಲಾ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಾಧಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಬಹಳ ಸಾಧಾರಣ. ಆದರೆ ಇವು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕುಂದಿಸುತ್ತವೆ. ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ನಗರೀಕರಣಗಳ ಒತ್ತಡ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಯುವಜನರಲ್ಲಿ ನರ ಸಂಬಂಧವಾದ ತೊಂದರೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

"ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನ ಕಾತರತೆಯ ಯುಗ" ಎಂಬ ಮಾತು ಸರಿಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಒತ್ತಡ. ಈ ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಿ ನರ ದೌರ್ಬಲ್ಯವು ಖಿನ್ನತೆ, ದುಃಖ, ಕಾತರ, ಶಾಲೆ ಬಗೆಗೆ ಅನಾದರ ಮುಂತಾದ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಂಥ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ (ವಿಶ್ರಾಂತಿ) ತಂತ್ರವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಒತ್ತಡದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು.

ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ವಿಷಯದ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದುವ ಮೂಲಕ ಇಡೀ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಸಂಮೋಹಿನಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿ ಯುವಜನರಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಒಂದು ಸ್ಟ್ರೆಸ್ ರಿಡಕ್ಷನ್ ಮಾದರಿಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಮನಗಂಡರು. ಈ ಇಡೀ ಪರಿಶೀಲನೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾದುದು. 9ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಣ ತಂಡಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಬಳಸಲಾದ ವಿಧಾನಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ:

1. ಹಿಪ್ನಾಟಿಕ್ ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ತಂತ್ರ.
2. ಆಟೋ ಸಜೆಷನ್ (ಸ್ವಯಂ ಸೂಚನೆ)
3. ಸಂಮೋಹಿನಿ ನಂತರ ಸೂಚನೆ
4. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಶನ :ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ.

ಮಾದರಿ ವಿಧಾನದ ಹಂತಗಳು:

ಹಂತ ಒಂದು :

ವೇದಿಕೆಯನ್ನು (ಆಡಿಟೋರಿಯಂ) ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸುವುದು. ಯುವಜನರನ್ನು ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕರೆತರುವುದು ಮತ್ತು ಅವರು ಅನುಕೂಲ ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

ಹಂತ ಎರಡು :

ಅವರನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸುವುದು.

ವ್ಯಾಯಾಮದ ಬಗೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ಬೇಸರ ಹುಟ್ಟಿಸದ ಧ್ವನಿಯ ಮೂಲಕ ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ (ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ) ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

ಹಂತ ಮೂರು:

ಯುವಕರು ಮೂರು ಸಾರಿ ಉಸಿರೆಳೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಬಿಟ್ಟ ನಂತರ ತಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದು.

ಈಗ ತಮ್ಮ ಶರೀರದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳನ್ನು (ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪಾದಗಳು, ಕಾಲಿನ ಕೀಲುಗಳು, ತೊಡೆಗಳು, ಹೊಟ್ಟೆ, ಬೆನ್ನು, ಎದೆ, ಕುತ್ತಿಗೆ) ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು.

ಹಂತ ನಾಲ್ಕು :

ಸಂಮೋಹಿನಿ ನಂತರದ ಸೂಚನೆಗಳು.

ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸುವುದು.

ಹಂತ ಐದು :

ಡಿಬ್ರೀಫಿಂಗ್ : ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಭಾಗಿಗಳಿಂದ ಫೀಡ್ ಬ್ಯಾಕ್ ಪಡೆಯುವುದು.

ಚರ್ಚೆ ಮೂಲಕ ಅವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅವರ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದು.

ನಡೆಸಲಾದ ಪ್ರಯೋಗ :

ಮುಂಬೈಯ ಎರಡು ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂಮೋಹಿನಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ತಂತ್ರ ಬಳಸಿ ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ವ್ಯಾಯಾಮಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಕರು ಬೋಧಿಸಿದರು. ಇದೊಂದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಾರ್ಯ.

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಾರಗಳ ವರೆಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಂಮೋಹಿನಿ ಬಗೆಗೆ ಮತ್ತು ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸೇಷನ್ ತಂತ್ರದ ಬಗೆಗೆ ಪರಿಚಯ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಯಿತು. ಮೂರನೆಯ ವಾರದಿಂದ ಸ್ನಾಯುಗಳನ್ನು ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡುವ ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಂಮೋಹನ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಜತೆಗೆ ಅವರು ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಮೋಹಿನಿ ನಂತರದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲು ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಚ್ಚರದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಧಾನದ ಬಗೆಗೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ ವಿಮರ್ಶಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರು ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುವರೆಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಲು ಹೀಗೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಸಂಮೋಹಿನಿ - ನಂತರದ ಸೂಚನೆ ಕೆಳ ಕಂಡಂತಿತ್ತು :

"ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನನಗೆ ಉದ್ವೇಗ ಚಿಂತೆ ಅಥವಾ ಅಸೌಖ್ಯ ಎನಿಸಿದಾಗ, ನಾನು ತಕ್ಷಣ ಅದರ ಬಗೆಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ"

ಈ ಮೇಲಿನದು ಸೈಕೋ-ಫೀಡ್ ಬ್ಯಾಕ್ ತಂತ್ರ. ಇದನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ವರೆಗೆ ಅನುಸರಿಸಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ರಜೆಗೆ ತೆರಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಪರೀಕ್ಷಕರು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಡೀಸೆನ್ಸಿಟೈಸೇಷನ್ ತಂತ್ರದ ಬಗೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಡೀಸೆನ್ಸಿಟೈಸೇಷನ್ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವ ಸಂಮೋಹಿನಿ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ತಂತ್ರ. ಇಲ್ಲಿ ಸಂಮೋಹಿನಿ ನಂತರದ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಉಂಟು ಮಾಡುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ತಾವು ಒತ್ತಡದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿರುವಂತೆ ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಒತ್ತಡ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದರೆ ಅದು

ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಹೋಂವರ್ಕ್ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲದಿರುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ಬಗೆಗೆ ಹೆದರಿಕೆ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗೆ ತಂದೆಯ ಸಹಿ ಕೇಳಲು ಹೆದರಿಕೆಯಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಂದೆ ಬಹಳ ಕಠಿಣ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಅವನಲ್ಲಿ ಆತಂಕ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು.

ಐದು ವಾರಗಳ ಫಾಲೋ-ಅಪ್ ನಂತರ ಎರಡೂ ಶಾಲೆಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಕಂಡುಬಂದವು, ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ತರಗತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಾತಾವರಣವನ್ನೂ, ನಿಧಾನಗತಿಯನ್ನೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

ರಜೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ 4ರಿಂದ 6 ಸಾರಿ ಮಾಡುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಸ್ವಯಂ ಸೂಚನೆ ಪಡೆಯಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಆಡಿಯೋ ಕ್ಯಾಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರು.

ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖಾಮುಖಿ ಅಧಿವೇಶನವೊಂದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ತಂತ್ರದಿಂದ ತಮ್ಮ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಯಿತು ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳು:

ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಟೆಸ್ಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ವಿಪರೀತ ಭಾರ ಹೊರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿಪರೀತ ಕೆಲಸದ ಹೊರೆ, ಕಠಿಣವಾದ ತರಗತಿ ಕೋಣೆಯ ನಿಯಮಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹತಾಶರಾಗಿ ಮಾಡಿ ಉದ್ರಿಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಉದ್ರಿಕ್ತತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಹವ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಪುರುಸೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾತರ, ಭಯ, ಚಿಂತೆ ಮುಂತಾದ ಭಾವೋದ್ವೇಗಗಳು ಕಲಕಿದ ಭಾವಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವು. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಶರೀರಗಳ ಮೇಲೆ ತಾಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರದಷ್ಟು ಹೊರೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ಉದ್ವೇಗವು ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಸತಿಯಿಲ್ಲ, ಆಹಾರವಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶಗಳಿಲ್ಲ. ಬಡತನದ ಕುಟುಂಬಗಳಿಂದ ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರಂತೂ ಶಿಶು-ಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಬಲಿಪಶುಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ; ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭಯದ ವಾತಾವರಣ ಇರಬಹುದು;ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರಿರುವ ಮನೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇನ್ನೂ ದಾರುಣ. ಇಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆತಂಕಗೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಬಗೆಗೆ ಭಯಗ್ರಸ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಫೇಲಾದರೆ ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರ ಕ್ರೌರ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ವಿಷಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಕ್ಲಿನಿಕಲ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಮೋಹಿನಿ ಬಗೆಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸಂಮೋಹಿನಿಯನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ತಂತ್ರವಾಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗೆಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಸಂಮೋಹಿನಿಯನ್ನು ಕ್ಲಿನಿಕಲ್ ಹಾಗೂ ಮನಶ್ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಹೊರತರುವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಯೇಲ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ 30ರ ದಶಕದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸಿ. ಎಲ್. ಹಾಲ್ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಗಡಿಗರು ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಲಿಕೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಂಮೋಹಿನಿಯ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಅನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಸಂಮೋಹಿನಿಯ ಲಕ್ಷ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಮಹತ್ವದ ಒಳನೋಟವನ್ನೂ ಸಂಮೋಹಿನಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಬಗೆಗೆ ಆಳವಾದ ಅರಿವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು.

ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳು:

1. ಶಿಕ್ಷಣವು ಯುವಜನರಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಧೋರಣೆಯ, ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಾರ, ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ, ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.
2. "ಸೋಮಾರಿ ಮನಸ್ಸು ಭೂತದ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಂತೆ" ಆದುದರಿಂದ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು.
3. ತಾರುಣ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಸಲಹಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
4. ಬೋಧಿಸುವಾಗ ಶಿಕ್ಷಕರು ತರುಣರಲ್ಲಿ 'ಫೇಲಾಗುವ ಭಯ' ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಬೇಕು.
5. ಅತಿ ಎತ್ತರವಾದ ಗುರಿ ಅಥವಾ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದಂಥ ವೃತ್ತಿಗಾಗಿ ಯೋಚಿಸುವುದು ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಹಾಗೂ ಯಾತನೆಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಸಲಹೆದಾರರು ಇಂಥ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು.
6. ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿತನ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮಗೌರವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು.
7. ಒಳ್ಳೆಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕೆಳಕಂಡ ವಿಷಯಗಳು ಮುಖ್ಯ :

(ಅ) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರೇಪಣೆ
(ಆ) ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಸ್ಫೂರ್ತಿ
(ಇ) ಬೋಧಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡುವೆ ಪರಸ್ಪರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಶ್ವಾಸ
(ಈ) ತಡೆಯೊಡ್ಡುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಡೆತಡೆಗಳು ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಮಾತ್ರಕೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರುವಂಥ ವಾತಾವರಣ.

ಉಪಸಂಹಾರ :

ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಮೋಹಿನಿಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಬಗೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿಜವಾಗಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ತರಗತಿ ಕೋಣೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಂಮೋಹಿನಿಯನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿರುವ ಬಗೆಗೆ ಯಾವ ಸಾಕ್ಷ್ಯವೂ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗೆಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವರದಿಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅಂಥ ಅನ್ವಯದ ಬಗೆಗೆ ಕೆಲವು ಸ್ಪಷ್ಟ ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ. ಈ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು:

(ಅ) ಸಂಮೋಹಿನಿ ಬಗೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸ್ಥಿತಿ

(ಅ) ಸಂಮೋಹಿನಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ.

(ಇ) ಬಹುತೇಕ ಮಂದಿ ಹಿಪ್ನಾಟಿಸ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯದ ಕೊರತೆ.

ಆದುದರಿಂದ, ಬಹಳಷ್ಟು ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡಲಾಗಿದೆ;ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಮೋಹಿನಿ ಬಳಕೆ ಬಗೆಗೆ ಅಸಂಖ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಈ ಲೇಖನದ ಕರ್ತೃ ಈ ಶಾಲೆಗಳ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಂಮೋಹಿನಿ ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದಾರೆ.)

ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ

ವಿ. ಆರ್. ಎಸ್. ಪ್ರಸಾದ್ ನಿಧನ

ಮುಂಬಯಿ : ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಆರ್. ಎಸ್. ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ದಿ. 23ರಂದು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಹೃದಯಾಘಾತಕ್ಕೀಡಾಗಿ ಹೊಸಮುಂಬಯಿ ಖಾಸಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಅಸುನೀಗಿದರು. ಮರಣಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ೫೫ ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದುವು. 1942ರ ಫೆಬ್ರುವರಿ 28ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನ್ಮವೆತ್ತ ಶ್ರೀ ಪ್ರಸಾದರು ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ.ವರೆಗೆ ಓದಿ ಮುಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜು ಸೇರಿ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಪದವಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದರು. ಧಾರವಾಡದ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ೧೯೬೭ರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆದರು. ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮೊದಲು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿ.ವಿ., ಬಡೋದೆಯ ಇಂಡಿಯನ್ ಡೇರಿ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್, ಮುಂಬಯಿ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಪ್ರೆಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು.

ನೇಸರು ಮೃತರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೋರುತ್ತದೆ.

ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತ

ಮಾಟುಂಗ ಕಿಂಗ್ಸ್‌ಸರ್ಕಲ್ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಅ.ಪ್ರೈ. ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆ

ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ತೀಡಿ ಉತ್ತಮರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಮಹಾ ಕಾರ್ಯ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕರವಾದುದು. ಅಂತಹವರನ್ನು ಉತ್ತಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗ ಮನೋವೃತ್ತಿಯ ಪಾತ್ರ ಹಿರಿದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ನಿರಂತರ ಶ್ರದ್ಧಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸುಸಂಸ್ಕೃತತನ, ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಿರಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತಿರಹಿತ ವಿದ್ಯೆ ಕಲ್ಲಿನಂತೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಭರಿತ ವಿದ್ಯೆ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಿ ಕೆತ್ತಿದ ಮೂರ್ತಿಯಂತೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪಾಲಕರ ಪರಿಶ್ರಮ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸೋಮಯ್ಯ ಕಾಲೇಜಿನ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಡಾ॥ ಸಂಜೀವ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಡಾ. ಜಿ.ವಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮತ್ತು ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ನಿಡುವಣ್ಣಾಯ ಇವರ ಸನ್ಮಾನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬಹುಮಾನ ವಿತರಣಾ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೇಳಿದರು.

ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ತುಂಬಾ ಅಗತ್ಯದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳ ಅರಿವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ನೀತಿ, ಆರೋಗ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಯೋಗ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಷೆಗಳ ಅಧೀಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮನ್ ಚಿಪ್ಲೂಣ್‌ಕರ್ ತನ್ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿದರು.

ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳ ಸಾಹಸ ಸಾಧನೆಗಳು ಗಮನೀಯ ಕನ್ನಡ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸೇವಾ ಭಾವನೆ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾರದಾ ಶೆಟ್ಟಿಯವರೂ ಪ್ರಾಸ್ತಾವಿಕ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು.

ನಾಟಕವನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಅನುಭವವು ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಾಟಕದಂತಹ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುವ ಕಲಾವಿದರು ನಾಟಕ ತಂತ್ರ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಕಲಾವಿದರಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಟೆಂದು M.V. & L.V. ಕಾಲೇಜಿನ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಡಾ. ಜಿ.ವಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ಹೇಳಿದರು.

ಜಟಿಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ನಾಟಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಡಿತೋರಿಸಿದಾಗ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯ ಮಕ್ಕಳು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ತಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಖ್ಯಾತ ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶಕ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ನಿಡುವಣ್ಣಾಯ ಇವರು ಹೇಳಿದರು.

ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗೌರವ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಸತ್ಯಬಾಮ ನಿಡುವಣ್ಣಾಯ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ನಿರೀಕ್ಷಕರಾದ ಯಸ್. ಜಿ. ಉಚ್ಚಿಲರವರು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು.

ಹಿರಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸುಂದರ ಕುಂಜತ್ತೂರರವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಡಾ॥ ಜಿ. ವಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿಯವರು ರಚಿಸಿದ ಸಂಭವಾಮಿ ಯುಗೇ ಯುಗೇ ಎಂಬ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ನಿಡೂವಣ್ಣಾಯರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ಬೃಹನ್ ಮುಂಬಯಿ ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಶಾಲೆ, ಸೋಮಯ್ಯ ಕಾಲೇಜು, ಮದರ್ ಇಂಡಿಯಾ, ವಿದ್ಯಾದಾಯಿನಿ ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ನಾಟಕ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಸರ್ವರ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಆ ನಿಮಿತ್ತ ಡಾ. ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ನಿಡುವಣ್ಣಾಯ ಅವರನ್ನು ಡಾ. ಸಂಜೀವ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಸುಮನ್ ಚಿಪ್ಲೂಣ್‌ಕರರವರು ಶಾಲು ಹೊದಿಸಿ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳನ್ನಿತ್ತು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ಜಮುನಾ ಜೆ. ಉಚ್ಚಿಲ್ ಇವರು ಸನ್ಮಾನಿತರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಮಾಟುಂಗ ಕಿಂಗ್ಸ್ ಸರ್ಕಲ್ ಮು. ಅ.ಪ್ರೈ. ಕನ್ನಡ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಿಕ್ಷಕಿಯವರು ತುಂಬು ಹೃದಯದ ಸಹಕಾರವನ್ನಿತ್ತು ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿದರು.

— ಜಮುನ ಜೆ. ಉಚ್ಚಿಲ್.

ಕರ್ನಾಟಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆ ನಿಗದಿತ್ತ ಸಾಧನೆ

ಪ್ರಸಕ್ತ ಸರ್ಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯ ಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕಾಲಬದ್ಧತೆಗೆ ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಪಾರದರ್ಶಕ ಮೂಡಿಸಲು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಾರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಕಠಿಣ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ.

ದಶಕಗಳಿಂದಲೂ ನಿಧಾನಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ `ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ'ಗೆ ಕಳೆದ 2ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಚಾಲನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ `ಕೃಷ್ಣಾ ಜಲ ನಿಗಮದ'ಉದಯ.

ಕೃಷಿಗೆ ಹಿಂದೆಂದಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ದೊರಕಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ 1996-97ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 91.70 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ದಾಖಲೆ ಉತ್ಪಾದನೆ.

ಆದ್ಯತಾ ವಲಯಗಳಾದ ವಸತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು. ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕ್ರಮ. 4ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರೀಡೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ರೂ. 100 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ ಅಗತ್ಯ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ ಪೂರೈಕೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಜೆ. ಹೆಚ್. ಪಟೇಲ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದ ಪ್ರಗತಿ ಶೀಲ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧನೆಯ ಒಳನೋಟ.

ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚ :- 1996-97ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ. 1997-98ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಮೊತ್ತ ರೂ. 4545 ಕೋಟಿ ಇದುವರೆಗಿನ ದಾಖಲೆ.

ನೀರಾವರಿ:- 1996-97ಸಾಲಿನ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲೇ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ರೂ. 1381.45ಕೋಟಿ ಖರ್ಚು ಇದೂ ಒಂದು ದಾಖಲೆಯೇ ! ಈ ಮೊತ್ತ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ 1992-93 ಮತ್ತು 1993-94ಸಾಲಿನ 2ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾದ ವೆಚ್ಚ ರೂ. 1231.92 ಕೋಟಿಗಿಂತಲೂ ಸುಮಾರು ರೂ. 150 ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚು. 1997-98ರಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ರೂ. 1517.96ಕೋಟಿ.

ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ :- 2000ನೇ ಇಸವಿಯ ವೇಳೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಲಿದ್ದು, ಇದರಿಂದ 6.22ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನು ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ :- 1996-97ರಲ್ಲೇ 18650 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರ ಹಾಗೂ 2500 ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ದಾಖಲೆ ನೇಮಕಾತಿ. 1ರಿಂದ 7ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ 82,14,000ಮಕ್ಕಳ ದಾಖಲಾತಿ ಮತ್ತು 9000 ಶಾಲಾ ಕೊಠಡಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ. 1ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಶಾಲಾ ಬ್ಯಾಗ್ ಹಾಗೂ 52ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಹಂಚಿಕೆ.

ವಸತಿ :- 1995-97 ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಸತಿಹೀನರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಇಂದಿರಾ ಅವಾಸ್ ಮತ್ತು ಡಾ। ಅಂಬೇಡ್ಕರ ವಸತಿ ಯೋಜನೆಗಳಡಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಮನೆಗಳ ಸಂ : 1993-95ರಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗಿಂತ ದ್ವಿಗುಣ.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ : ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ : ವರ್ಗದವರೇ ಮುಂತಾದ ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯ ಧ್ಯೇಯಗಳಲ್ಲೊಂದು ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜನ ಉಪಯೋಜನೆಯಡಿ 1996-97ರಲ್ಲಿ ರೂ. 104.12ಕೋಟಿ ವೆಚ್ಚ. 1997-98ರಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ರೂ. 190.90 ಕೋಟಿ ಮೀಸಲು. ನವಚೇತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ 5000ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ :- ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆ ನೀಗಲು ಹೊಸ ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ. ರಾಯಚೂರು ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರದ 5ಮತ್ತು 6ನೇ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ವಿವಿಧ ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ರೂ. 1545ಕೋಟಿ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿದ್ಯುತ್ ನಿಗಮದ ಉಪಕ್ರಮ.

ಕುಡಿಯುವ ನೀರು : ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಪ್ರಥಮಾದ್ಯತೆ. ಮುಂದಿನ 3ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ 900ಕೋಟಿ ರೂ. ಮೀಸಲು.

ಪರಿಕರ ಸಾಧನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ :- ರಸ್ತೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿ ರೂ. 40ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೊತ್ತ. ರಸ್ತೆ ಜಾಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ರಸ್ತೆ ನಿಧಿ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ !

ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಲು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಜನರ ಸಮೀಪಕೊಯ್ಯಲು ಮತ್ತಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲು 7 ಹೊಸ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಉದಯ. ಬೀದಿ ಮಕ್ಕಳು ಚಿಂದಿ ಆಯುವ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳು. ಮನೋವಿಕಲ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಬಾಲಮಂದಿರಗಳು. ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ವಿವೇಚನಾ ಪೂರ್ಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ನೀತಿ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಯಶಸ್ವೀ ಸಾಧನೆಯಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಾದಿಯು ಪ್ರಗತಿ ಪಥದತ್ತ ಸಾಗಿದೆ.

ಜನರಿಗೇ ಪ್ರಗತಿಯ ಫಲ : ಅದುವೇ ಸರ್ಕಾರದ ಛಲ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಾರ್ತೆ

Regn. No. 040015/86
Regn. No. MH/by/NE121/95

KIRLOSKAR INVESTMENTS AND FINANCE LIMITED

Kirloskar

Regd. Office : Unity Buildings, J.C. Road, Bangalore 560 002
Phone: 2224194, 2233840, 2236053, 2225069, 2215719, 2272619 Fax: 080-2222465 & 2272623

Homes that shape up your lifestyle ... in the cities of your choice

BANGALORE

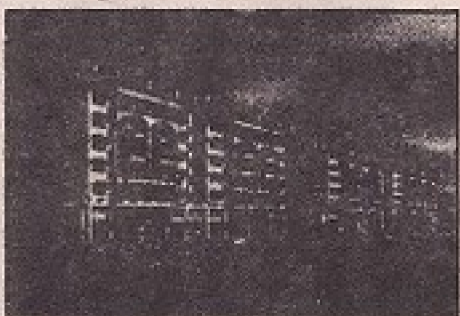

Koramangala : *On Hosur Road - just 3.5 km. from Brigade Junction*

1. Brindavan Apartments
Elegant 2-3 bedroom flats.
Fast nearing completion.

2. Gopika Apartments
Comfortable 1, 2 and 3 bedroom flats.
Construction in full swing.

Yelahanka : *On Doddaballapur Road. In close proximity to the proposed international airport.*

Ganga Dhāra
Spacious 2-3 bedroom flats. Swimming pool, gymnasium and landscaped gardens.
Construction commenced.

MYSORE

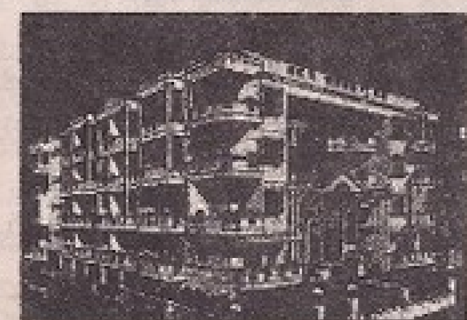

Jayalakshmipuram

1. Kapila Apartments
Spacious 2-3 bedroom flats.
Almost ready for possession.

2. Dhanvantari Apartments
Super-luxury 2-3 bedroom flats.
Fast nearing completion. Only last two flats left.

3. Hemavathy Apartments
Deluxe 2-3 bedroom flats.
Construction in good progress.

On Mysore-Mercara Road

Nisarga Nagar
Well-developed, clearly demarcated plots in 25 acre township.
2700 - 6000 sq. ft. (250 - 557.4 sq. m.)
Work in progress.

GOA

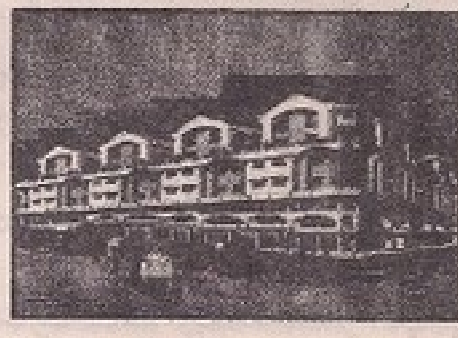

Margao : *Behind Comba Police Station.*

Regency Plaza
Well-designed duplex apartments, shops and offices.
Project nearing completion.

Ponda : *Near Maruthi Temple, Varkhande - Ponda*

Vrindavan Gardens
Shops, 1, 2 and 3 bedroom flats and duplex row bangalows.
Work commenced.

PUNE

Saraswati Commercial Complex
Behind Maratha Chamber of Commerce (Near Swar Gate) Tilak Road
Construction commenced.

For details and bookings contact:
Kirloskar Investments and Finance Limited
1004, Raheja Centre, 214, Backbay Reclamation, Nariman Point, Mumbai 400 021
Phone: 2884209, 2885301, 2843781 Fax: (022) 2844410

Parade

Edited, Printed & Published by M.A.N. Prasad, On behalf of the Mysore Association, Mumbai. Tel.: 402 46 47
Printed at Aarati Art Printers, Fort, Mumbai-400 001. * 266 33 61 / 266 59 38